

Dutch Birding

Tijdschrift van de Dutch Birding Association
Journal of the Dutch Birding Association

Jaargang 1
Volume 1

Nummer 4
Number 4

Februari 1980
February 1980

Redactieadres/Editorial address

Dutch Birding, Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam, Nederland/Netherlands

Redactie/Editors

Arnoud B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid (020-457004)

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)

Gerald J. Oreel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam (020-461278)

Fotografisch redacteur/Photographic editor

René Pop, Eykmanstraat 14, 3132 SJ Vlaardingen (010-341176)

Lay-out en omslagtekening/Lay out and cover drawing

Frank G. Rozendaal, Prins Hendriklaan 58, 3721 AT Bilthoven (030-781247)

Typist/Typist

Paul de Heer, Hendrik Casimirstraat 160, 3136 BE Vlaardingen (010-747031)

Drukker/Printer

Acca, Nijverheidstraat 3, Postbus 1, 1700 AA Heerhugowaard (02207-18025)

Dutch Birding is het driemaandelijks tijdschrift van de Dutch Birding Association

Dutch Birding is the quarterly journal of the Dutch Birding Association

Dutch Birding Association

Adres/Address

Dutch Birding Association, Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam, Nederland/Netherlands

Voorzitter/President

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)

Secretaris/Secretary & Penningmeester/Treasurer

C. (Kees) Klaver, Uilenstede 40, 1183 AJ Amstelveen (020-433090)

Overige bestuursleden/Remaining officers

JanJaap Brinkman, P.C. Hooftlaan 69, 1985 BH Driehuis (NH) (020-433079)

Eef N. Kieft, Mr. J. Heemskerkstraat 3, 2104 XE Heemstede (023-283232)

Frank G. Rozendaal, Prins Hendriklaan 58, 3721 AT Bilthoven (030-781247)

Lidmaatschap 1980

De contributie bedraagt minimaal *f* 25,—; leden buiten België, BRD, Frankrijk, Italië en Luxemburg dienen minimaal US \$ 15 of een gelijkwaardig bedrag in elke geldsoort tegen de geldende wisselkoers te betalen. Het bedrag dient te worden overgemaakt op postgiro-rekening 41 48 343 ten name van de Dutch Birding Association (Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam, Nederland). Het bedrag kan ook overgemaakt worden op bankrekeningnummer 54.93.32.065 van de ABN Bank te Amsterdam. Leden ontvangen *Dutch Birding* gratis.

Membership 1980

The subscription rate amounts to minimal *f* 25; members outside Belgium, BRD, France Italy and Luxembourg should pay minimal US \$ 15 or an equivalent amount in any currency at current exchange rates. The amount should be remitted to postal giro account 41 48 343 in the name of the Dutch Birding Association (Postbus 71927, 1008 EC Amsterdam, Netherlands). The amount can also be remitted to bank account 54.93.32.065 of the ABN Bank at Amsterdam. Members receive *Dutch Birding* free.

© Dutch Birding Association 1980. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars./The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists.

VOORWOORD

Dit is alweer het laatste nummer van jaargang 1 van *Dutch Birding*. Wij hopen dat de meeste lezers dit nummer met evenveel enthousiasme zullen ontvangen als de vorige. De waarnemingenrubriek is ditmaal in het Engels geschreven en hij is bovendien van overzichtelijke tabellen voorzien. Wij verwachten dat het gebruikte 'vogelengels' weinig of geen problemen zal opleveren bij de Nederlandstalige lezers. Ook de onderschriften (waarop terecht kritiek was) hebben enkele veranderingen ondergaan.

De Dutch Birding Association (DBA) mag zich verheugen in een sterk groeiend ledenaantal. Wij naderen nu reeds de 400. En dat terwijl dit aantal in juni nog maar 13 was! Nieuwe leden zijn echter van harte welkom en wij moedigen iedereen aan leden te werven. Alleen een financieel gezonde DBA kan haar taken naar behoren vervullen. (De financiële situatie is zodanig dat de toegezegde herdruk van *Dutch Birding* 1 (1) in ieder geval niet voor de zomer zal verschijnen.)

De DBA krijgt veel bijval. Sommigen hebben hun enthousiasme - dit tot vreugde van de penningmeester - omgezet in klinkende munt. Naast deze bijval bestaat er ook kritiek op de DBA. Een deel van deze vaak ongenueanceerde kritiek geeft blijk van weinig kennis van zaken; een ander deel lijkt door behoudzucht of kwade trouw te worden ingegeven. Een en ander wordt bijvoorbeeld duidelijk geïllustreerd door een aantal op- en aanmerkingen over de DBA in het waarnemingenboek dat zich bevindt in het paviljoen bij het begin van de Zuidpier te IJmuiden (NH). Deze op- en aanmerkingen getuigen bovendien vaak van een grôte mate van schijnheiligheid en onverdraagzaamheid. Sommigen verwijten de DBA dat het 'niets' aan natuur- en milieubescherming doet. Een nogal onzinnig verwijt. Men zal bijvoorbeeld een vereniging van postzegelverzamelaars toch ook niet verwijten dat deze niets aan politiek doet. Vermakelijk is het verder hoe enkelen ons voorhouden waar een 'echte' vogelaar zich mee bezig *dient* te houden en plezier in *mag* hebben.

Wij zien het voor ons liggende jaar met veel belangstelling tegemoet. Wij hopen in ieder geval dat 1980 een goed 'vogeljaar' zal worden.

Bestuur & Redactie

'Notwithstanding increasing travel costs, transcontinental twitching could be the coming thing: judging by the impressive tally of records for the Netherlands detailed in the second issue of *Dutch Birding* (Nos. 2/3, October 1979), that country could soon be high on the list of Places to Go. There is a lot of material in Dutch this time, but there are English summaries of the most important contributions; these include notes on rare geese in the Netherlands last winter and on the influx of Great Bustards *Otis tarda* there and in Belgium in 1978/79, to name but two. There is also a really good 'Mystery Bird' competition, along the same lines as our own feature. Perhaps the best thing about this second issue, though, is its greatly improved appearance: it begins to look and feel like a real bird journal, and some of the photographs are superb'

P. Conder & M. Everett, 1980, News and comment, *Brit. Birds* 73: 109-111.

VOORKOMEN VAN GEELSNVELDUIKER *Gavia adamsii* IN NEDERLANDOCCURRENCE OF WHITE-BILLED DIVER *Gavia adamsii* IN THE NETHERLANDS

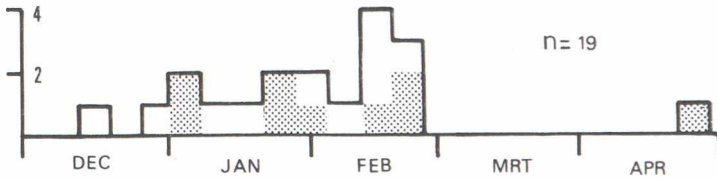
Het eerste geval van de Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* in Nederland dateert uit 1934. Sederdient is het aantal gevallen opgelopen tot 19. In de winter van 1978/79 werden negen exemplaren vastgesteld. Het leek mij interessant om het voorkomen van de Geelsnavelduiker in Nederland samen te vatten en kort te bespreken. In de onderstaande tabel heb ik twee in de *Avifauna van Nederland* (1970) vermelde waarnemingen niet opgenomen (zie Opmerkingen).

Opmerkingen

(1) 14 januari 1952, Eemmond (U). De beschrijving in ten Kate (1952) wijst meer in de richting van een IJsdruiker *Gavia immer* of forse Parelduiker *Gavia arctica* dan een Geelsnavelduiker. Deze waarneming heb ik derhalve niet opgenomen in de tabel. (2) 3-28 december 1953, Westerschelde (Z). Deze waarneming (Suetens *et al.* 1961) is onvoldoende gedocumenteerd en heb ik derhalve ook niet opgenomen in de tabel. (3) 10 januari 1954, Brielse Maas (ZH). Kist (1954) meent dat de vogel een volwassen exemplaar was. De nadruk die hij legt op de opvallende tekening van de grijsbruine bovendelen ('een soort van 'rasterwerk' van lichte, min of meer vierhoekige blokken op de donkere ondergrond') doet echter vermoeden dat het een eerste winterkleed vogel was. Dit vermoeden wordt bevestigd wanneer Kist (in ten Kate 1954) over een eerste winterkleed Parelduiker (met bovendelen als een eerste winterkleed Geelsnavelduiker) opmerkt: 'in het eigenaardige 'spookkleed', als beschreven van witsnavelduiker'. (4) 17 januari 1960, Noord-Beveland (Z). Huyskens & Voet (1961) menen dat de vogel een volwassen exemplaar was. Ook hier wijst de beschrijving van de bovendelen meer in de richting van een eerste winterkleed vogel dan een volwassen. (5) 25 februari 1970, Camperduin (NH). Tekke (1972) vermeldt dat de vogel bij Wijk aan Zee (NH) was gevonden.

Tabel

30 dec	1934	Zandvoort (NH)	≥ 2 kj	v	vondst	RMNH, Leiden (ZH)
12 feb	1946	Noordwijk (ZH)	≥ 3 kj	v	vondst	RMNH, Leiden (ZH)
14 feb	1946	Katwijk (ZH)	≥ 3 kj	v	vondst	RMNH, Leiden (ZH)
10 jan	1954	Brielse Maas (ZH)	2 kj	-	waarneming	Kist (1954)
17 jan	1960	Noord-Beveland (Z)	? 2 kj	-	waarneming	Huyskens & Voet (1961)
9 feb	1970	Terschelling (F)	≥ 3 kj	v	vondst	RMNH, Leiden (ZH)
12 feb	1970	Wijk aan Zee (NH)	2 kj	m	vondst	ZM, Amsterdam (NH)
25 feb	1970	Camperduin (NH)	2 kj	-	vondst	ZM, Amsterdam (NH)
1 feb	1971	Ameland (F)	2 kj	-	vondst	FNHM, Leeuwarden (F)
12 dec	1975	Lauwersoog (F)	1 kj	v	vondst	P.J. Zeinstra
3 jan	1979	Oostvoorne (ZH)	2 kj	-	waarneming	Rozendaal (1979)
		tot half mrt				
4 jan	1979	Scheveningen (ZH)	2 kj	-	waarneming	G. Dumay
25 jan	1979	Brouwersdam (ZH)	2 kj	-	waarneming	Rozendaal (1979)
		tot in mrt				
27 jan	1979	IJmuiden (NH)	2 kj	-	waarneming	Rozendaal (1979)
		tot en met 18 mrt				
2 feb	1979	IJmuiden (NH)	2 kj	v	vondst	ZM, Amsterdam (NH)
17 feb	1979	Scheveningen (ZH)	- --	-	waarneming	B. Haase
24 feb	1979	Kornwerderzand (F)	2 kj	-	waarneming	L.K. Mol
		tot en met 28 feb				
25 feb	1979	Brouwersdam (ZH)	2 kj	-	waarneming	Rozendaal (1979)
29 apr	1979	Hindeloopen (F)	2 kj	-	vondst	T. Haitjema

Histogram. Voorkomen van Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* in Nederland. De donkerder gedeelten hebben betrekking op de gevallen uit 1979. Alleen de eerste waarnemingsdatums zijn weergegeven/Occurrence of White-billed Diver *Gavia adamsii* in the Netherlands. The darker parts refer to the 1979 records. Only the first observation dates are shown

Bespreking

Tot en met 1979 zijn 19 gevallen (10 vondsten en negen waarnemingen) vastgesteld. Het voorkomen is beperkt tot de kustprovincies Friesland (vijf), Noord-Holland (vijf), Zuid-Holland (acht) en Zeeland (één). Slechts drie gevallen (namelijk die van Lauwersoog, Kornwerderzand en Hindeloopen) zijn niet op of nabij de Noorzeekust vastgesteld. Ook het voorkomen in de tijd is beperkt. In januari en februari zijn respectievelijk zes en tien gevallen vastgesteld. Er zijn slechts twee december-gevallen en een april-geval bekend. Een en ander wordt geïllustreerd in het histogram. Het voorkomen heeft een duidelijk invasie-achtig karakter. De winters van 1945/46, 1969/70 en 1978/79 nemen maar liefst 14 gevallen voor hun rekening. Het is overigens goed denkbaar dat andere invasies zijn gemist. Vier van de negen waarnemingen hebben betrekking op vogels die meer dan een dag zijn waargenomen (in een geval tweeënhalve maand).

Van de zeven gesekste exemplaren waren er zes vrouwtjes. Dit ondersteunt de theorie dat vrouwtjes 's winters in het algemeen verder wegtrekken dan mannetjes. In Groot-Brittannië waren alle tot en met 1973 gesekste vogels vrouwtjes (Burn & Mather 1974).

Zeker 13 gevallen hebben betrekking op vogels in eerste winterkleed. Dit in tegenstelling tot Groot-Brittannië waar van de tot en met 1973 vastgestelde gevallen (39 in totaal) slechts twee op jonge vogels betrekking hadden (Burn & Mather 1974). Dit zou erop kunnen wijzen dat eerste- en ouderejaars Geelsnavelduikers verschillende overwinteringsgebieden hebben. De meeste Britse

38. Geelsnavelduiker/White-billed Diver *Gavia adamsii*, tweede kalenderjaar, Kornwerderzand (F), 24-28 februari 1979 (Lammert Mol)

gevallen zijn afkomstig uit Oost-Schotland en Noordoost-Engeland. Burn & Mather (1974) veronderstellen dat deze gevallen betrekking hebben op vogels die tot de voor de kust van Noorwegen overwinterende populatie behoren welke kennelijk hoofdzakelijk uit volwassen vogels bestaat. In het Oostzeegebied overwinteren ook Geelsnavelduikers (*cf. e.g.* Svensson 1978). Op grond van een aantal overwegingen mag men aannemen dat de meeste Nederlandse gevallen betrekking hebben op uit dit gebied afkomstige vogels. Tijdens strenge winters zullen de meeste Geelsnavelduikers het Oostzeegebied verlaten. Dit als gevolg van het dichtvriezen van kustwateren en mogelijk ook van het op grotere diepte gaan zwemmen van vis waarmee Geelsnavelduikers (en ook andere duikers) zich hoofdzakelijk voeden. (Ook is het bekend dat tijdens strenge winters vissterfte kan optreden). De Nederlandse gevallen doen vermoeden dat de Oostzeepopulatie hoofdzakelijk uit jonge vogels bestaat. De veronderstelling dat de Britse gevallen op Noorse vogels en de meeste Nederlandse gevallen op Oostzeevogels betrekking hebben, wordt ook ondersteund door het feit dat in de winter van 1978/79 geen influx is vastgesteld in Groot-Brittannië.

Een aantal gevallen stemt wat betreft datum en plaats sterk overeen: die van Noordwijk en Katwijk, Wijk aan Zee en Camperduin, Oostvoorne en Scheveningen, Brouwersdam, en die van IJmuiden. Mogelijk trokken de betreffende tweetallen samen of maakten zij deel uit van een kleine groep. Ook uit Italië is een dergelijke 'dubbelwaarneming' bekend (Hartert 1903-22).

Alle vier gevonden volwassen vogels waren reeds met de rui van het winterkleed naar het zomerkleed begonnen. De bij Noordwijk en Katwijk gevonden vogels hadden bovendien nog weinig ontwikkelde grote slagpenen.

Voorkomen in Midden-Europa

In Joegoslavië, Oostenrijk, Tsjecho-Slovakije en Zuid-Duitsland zijn in totaal ongeveer een dozijn Geelsnavelduikers vastgesteld (Bauer & Glutz von Blotzheim 1966). In Zwitserland werd de soort voor het eerst in december 1973 vastgesteld en in Frankrijk voor het eerst in november 1976 (Monnat 1977, Schwarz 1978). In februari en maart 1979 werd in Frankrijk (even ten noorden van Le Havre) een exemplaar waargenomen (Anonymus 1979).

Dankzegging

Hierbij dank ik Gerard Dumay te Delft (ZH), Ben Haase te Scheveningen (ZH), Trinus Haitjema te Koudum (F), Lammert Mol te Arum (F) en Philip Zeinstra te Metslawier (F) voor het beschikbaar stellen van gegevens en fotomateriaal.

Summary

This paper summarizes and discusses the occurrence of White-billed Diver *Gavia adamsii* in the Netherlands. According to the author 19 records (ten finds and nine observations) are acceptable. In the winter of 1978/79 nine birds were recorded. Six out of seven sexed birds were females. This is in accordance with British data. Thirteen out of seventeen aged birds were juveniles. According to Burn & Mather (1974) the great majority of the British records refers to adults. They state that all the British records are drawn from the population wintering off the coast of Norway. In this paper it is argued that most Dutch birds are drawn from the Baltic Sea winter population. The author suggests that young and adult White-billed Divers may have different wintering areas. Freezing up of coastal waters is probably the main cause for leaving the Baltic Sea. It is noteworthy that in the winter of 1978/79 no influx was recorded in Great-Britain. The author points out that 'double records' (records 'coinciding' in time and place) of which several were noted in the Netherlands, possibly refer to birds which migrated together.

Literatuur

- Anonymus. 1979. European news. *Brit. Birds* 72: 589-593.
- Bauer, K.M. & Glutz von Blotzheim, U.N. 1966. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Band 1. Frankfurt am Main.
- Burn, D.M. & Mather, J.R. 1974. The White-billed Diver in Britain. *Brit. Birds* 67: 257-296.
- Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De. 1970. *Avifauna van Nederland*. Tweede druk. Leiden.
- Hartert, E. 1903-22. *Die Vögel der paläarktischen Fauna*. Berlin.
- Huyskens, G. & Voet, H. 1961. Waarneming van de Geelsnavelduiker in Zeeland. *Wielewaal* 27: 296-299.
- ten Kate, C.G.B. 1952. Ornithologie van Nederland, 1951-II en 1952. *Limosa* 25: 153-168.
- . 1954. Ornithologie van Nederland, 1953-II en 1954. *Limosa* 27: 135-159.
- Kist, J. 1954. Witsnavelduiker, *Colymbus adamsii* Gray, op de Brielse Maas. *Limosa* 27: 24-28.
- Monnat, J.-Y. 1977. Un Plongeon à bec blanc *Gavia adamsii* en Bretagne: première donnée française. *Alauda* 45: 231-234.
- Rozendaal, F. 1979. Een overzicht van de waarnemingen van de Geelsnavelduiker *Gavia adamsii*, uit begin 1979. *Dutch Birding* 1: 3-9.
- Suetens, W. *et al.* 1961. De avifauna van de Braekmanpolder. *Giervalk* 51: 83-113.
- Svensson, L. 1978. *Sveriges fåglar*. Stockholm.
- Tekke, M.J. 1972. Ornithologie van Nederland 1969 en 1970. *Limosa* 45: 58-89.
- Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam

39. Kop van Geelsnavelduiker/White-billed Diver *Gavia adamsii*, tweede kalenderjaar, Hindeloopen (F), 29 april 1979 (*Trinus Haitjema*)

FIELD IDENTIFICATION OF SNOWY EGRET *Egretta thula*

Snowy Egret *Egretta thula* of the Americas is a possible vagrant to the Western Palearctic. It is therefore useful to discuss its separation in the field from Little Egret *Egretta garzetta*. After studying Snowy Egrets (about 500 in all) in the eastern USA during visits in June and July 1977 and May and June 1979, I am of opinion that any Snowy Egret is distinguishable. According to I.J. Ferguson-Lees (in Cramp & Simmons 1977), only breeding birds are separable.

Snowy Egrets in breeding plumage have a loose crest which is commonly erected just before landing. The crest is formed by the elongated plumes of crown and nape. Little Egrets have only two elongated plumes which emerge from a more 'angular' head. The statement by Ferguson-Lees (*l.c.*) that Snowy Egrets have straight scapular plumes ('aigrettes') in breeding plumage, is not correct. As already pointed out by Oreel (1979), this species has recurved aigrettes like Little Egret.

Snowy Egrets have yellow lores. This feature is present in any plumage (Kane 1979, *cf.* Palmer 1962). It is conspicuous in black-billed birds and usually visible at a distance. In Little Egrets the loreal areas are grey with a green tinge (adults) or lead-grey (juveniles) (Cramp & Simmons 1977). Only at the start of the breeding season adults of both species have orange-coloured or tinged lores. The statement by P.J. Grant and D.I.M. Wallace (in an editorial comment following Oreel 1979) that the lores of Little are lime-yellow whereas those of Snowy have a noticeably warmer tone, is misleading.

My field experience with juvenile Snowy Egrets is negligible. Kane (1979) emphasizes that juveniles (birds not older than five months) do not always show black bills and legs. He points out that the bill colour is variable and ranges from mostly black to partly black. According to him the upper mandible is black while the lower is pale yellowish or flesh and sometimes the bill is not solidly black. Juvenile Little Egrets normally have brown bills (Cramp & Simmons 1977). Kane (1979) points out that the legs of juvenile Snowy Egrets, especially on the rear side, are greenish-yellow and do not darken until the birds are older. The legs of juvenile Little Egrets are normally black (Cramp & Simmons 1977). The statement by Grant and Wallace (*l.c.*) that the yellow line up the back of the legs is characteristic for Snowy Egret, is thus only partly correct. The colour of the feet of juvenile Snowy and Little Egrets is also different: dull yellowish *versus* grey-green (Cramp & Simmons 1977, Palmer 1962).

Adult Snowy Egrets can safely be identified by the loose crest (during the breeding season) and the yellow lores (outside the breeding season); juveniles by the yellow lores and the more yellowish bills, legs and feet.

Literature

- Cramp, S. & Simmons, K.E.L. 1977. *The birds of the Western Palearctic*. Volume 1. Oxford.
- Kane, R. 1979. Snowy Egret. *Birding News Survey* 1 (3): 14.
- Oreel, G.J.; Editors. 1979. Field identification of Snowy Egret. *Brit. Birds* 72: 128-129.
- Palmer, R.S. 1962. *Handbook of North American birds*. Volume 1. New Haven & London.

Hidde Bult, Pastoor Woltersstraat 7, 4645 EM Putte

J. Swaab (*pers. comm.*) mentions the following additional characters of Snowy Egret *Egretta thula*: somewhat more thick-set build, on the average more golden-yellow lores and feet, generally more mobile and active and other feeding behaviour (including wing-screening) than Little Egret *Egretta garzetta*. Editors

WESTELIJKE RIFREIGER *Egretta gularis* IN CAMARGUE, FRANKRIJK IN JULI 1979

WESTERN REEF HERON *Egretta gularis* IN CAMARGUE, FRANCE IN JULY 1979

Op 27 juli 1979 omstreeks 11:00 zagen wij uit de Etang des Massousotes bij les Saintes Maries de-la-Mer, Camargue (Bouches du Rhône), Frankrijk een geheel donkere reiger opvliegen die wel een miniatuur-uitgave van de Purperreiger *Ardea purpurea* leek. Nadat wij van onze verbazing waren bekomen, hebben wij de vogel goed kunnen bekijken (met twee 15 x 60-verrekijkers) en fotograferen (met camera's voorzien van 400 mm-objektieven). Hij bleef een tijdje rondvliegen en passeerde ons soms op een afstand van ongeveer 30 m. Hierbij konden wij een duidelijke witte kin en keel waarnemen. Na ongeveer vijf minuten streek de vogel neer in de buurt van enkele Kleine Zilverreigers *Egretta garzetta*. Toen viel het ons op dat hij iets kleiner was. Vervolgens hebben wij de reiger goed kunnen waarnemen en fotograferen: staand (tussen Kleine Zilverreigers) en vliegend (al of niet samen met Kleine Zilverreigers). Tegen de namiddag bleek hij te zijn verdwenen terwijl het aantal Kleine Zilverreigers tevens sterk was teruggelopen.

Met behulp van Peterson *et al.* (1976) determineerden wij de vogel als donkere fase Westelijke Rifreiger *Egretta gularis*. De juistheid van deze voorlopige determinatie kon later worden bevestigd.

Beschrijving

Iets kleiner dan de Kleine Zilverreiger *Egretta garzetta* en in de vlucht Purperreiger *Ardea purpurea*-achtig silhouet. Verenkleed donker antraciet-blauwgrijs; kin en keel duidelijk wit, bovenlijn kin en keel net achter oog 'ingedekt' (cf. Hancock & Elliott 1978); borst met bruin(rode) waas; buik met wat lichtere vlekken. Grote slagpennen (van binnen naar buiten genummerd): p1 volgroeid en antraciet-blauwgrijs, p2 bijna volgroeid en antraciet-blauwgrijs, p3 tot en met p7 volgroeid en antraciet-blauwgrijs, p8 voor tweederde uitgegroeid en antraciet-blauwgrijs, p9 en p10 volgroeid en grijsbruin (kleine p11 niet zichtbaar). Kleine slagpennen (van buiten naar binnen genummerd): s1 volgroeid en grijsbruin, s2 ontbreekt, s3 tot en met s6 volgroeid en grijsbruin, s7 en resterende kleine slagpennen volgroeid en antraciet-blauwgrijs. Bovenvleugel met antraciet-blauwgrijze (bij p9 en p10 met grijsbruine) grote en gemengd antraciet-blauwgrijze en grijsbruine middelste en kleine dekveren; tussen p9 en p10 witte dekveer (althans in linkervleugel). Ondervleugel met antraciet-blauwgrijze grote (lijken bij p8 tot en met p10 afwezig) en zeer donkere, bijna zwarte middelste en kleine dekveren. Iris gelig. Snavel vleeskleurig bruin, naar punt toe donkerder. Poten donker, niet zwart; tarsus voor minder dan een derde geel, van voren naar achteren schuin oplopend; tenen geel. Staand met hals ingetrokken (volgens Hancock & Elliott 1978 kenmerkend voor Oostelijke Rifreiger *Egretta sacra*). Vlucht leek trager dan Kleine Zilverreiger. Gedrag schuwer en meer solitair dan Kleine Zilverreiger: bleef langer rondvliegen en sloot zich niet 'echt' aan bij aanwezige Kleine Zilverreigers. (Er dient op te worden gewezen dat de beschrijving van het verenkleed en die van de naakte delen in hoofdzaak op de gemaakte dia's zijn gebaseerd.)

Biotoop

Het waarnemingsbiotoop bestond uit een ondiepe plas van ongeveer 100 à 150 m lengte en 50 à 75 m breedte. De plas werd omgeven door riet en biezen; de randen waren over een breedte van één tot vijf m drooggevallen. In de buurt waren nog enkele grote plassen die van elkaar gescheiden waren door droge vlakten welke met zeekraal en andere lage planten waren begroeid.

40. Westelijke Rifeiger/Western Reef Heron *Egretta gularis*, Camargue, Frankrijk, 27 juli 1979 (Karel Mauw)

Ondersoort

Bij de Westelijke Rifeiger worden een westelijke (*E.g. gularis*) en een oostelijke ondersoort (*E.g. schistacea*) onderscheiden (Cramp & Simmons 1977). De westelijke ondersoort is duidelijk kleiner dan de oostelijke; hij is ook kleiner dan de Kleine Zilverreiger. Bij beide ondersoorten komen een lichte en een donkere fase voor: bij de westelijke overheerst de donkere fase, bij de oostelijke is de lichte fase talrijker. De donkere fase (althans volwassen vogels) van de westelijke ondersoort verschilt van die van de oostelijke ondersoort door een donkerder, meer blauwgrijs, meer leikleurig verenkleed en door een bruine in plaats van groenachtig gele snavel. Op grond van de grootte (iets kleiner dan de Kleine Zilverreiger), het verenkleed (donker antraciet-blauwgrijs) en de snavelkleur (vleeskleurig bruin, naar punt toe donkerder) mag worden aangenomen dat de betrokken vogel tot de westelijk ondersoort *E.g. gularis* behoort.

Leeftijd

Een nauwkeurige bepaling van de leeftijd van de betrokken donkere fase Westelijke Rifeiger is moeilijk. Dit is vooral een gevolg van het feit dat de kennis van de verschillende kleden en de rui onvolledig is. De meeste waargenomen kenmerken vormen een sterke aanwijzing dat de vogel bijna volwassen was. Dat hij nog niet geheel volwassen was, kan worden afgeleid uit de aanwezigheid van volgroeide grijsbruine grote (p1, p9 en p10) en kleine slagpennen (s1 en s3 tot en met s6) (cf. Cramp & Simmons 1977). Ook de gedeeltelijk nog grijsbruine bovenvleugeldekveren wijzen hier op.

Verspreiding

De Westelijke Rifeiger broedt aan de kusten van West-Afrika (van de Banc d'Arguin in Mauretanië in het noorden tot aan de monding van de rivier Ogooué in Gabon in het zuiden); verder aan de kusten van de Rode Zee en die van de Arabische Zee (van Aden in het westen tot Sri Lanka in het oosten) (Cramp & Simmons 1977, Hancock & Elliott 1978). De Westafrikaanse populaties behoren tot de ondersoort *E.g. gularis*; die van de Rode en Arabische Zee tot *E.g. schistacea*.

Voorkomen in Europa

In Europa is de Westelijk Rifeiger een uiterst zeldzame dwaalgast. Cramp & Simmons (1977) vermelden een mogelijke (in 1956) en een zekere waarneming (in juni 1970) voor Spanje. In de zesde aflevering van 'European news' (*Brit. Birds* 72: 589-593) wordt melding gemaakt van twee waarnemingen in de Camargue (in juni 1976 en van eind juli tot en met 12 augustus 1977). De onderhavige waarneming betreft dus waarschijnlijk het derde geval voor Frankrijk en het vierde voor Europa.

Summary

On 27 July 1979 a dark morph Western Reef Heron *Egretta gularis* was observed and photographed near les Saintes Maries de-la-Mer, Camargue (Bouches du Rhône), France. The authors give a detailed description of the bird. On ground of its size (somewhat smaller than Little Egret *Egretta garzetta*), plumage (dark, anthracite blue-grey) and bill colour (fleshy-brown, towards tip darker) they conclude that it belonged to the western subspecies *E.g. gularis*. The presence of full-grown grey-brown primaries (p1, p9 and p10) and secondaries (s1 and s3 to s6) and partly grey-brown upper wing-coverts indicated that it was a sub-adult bird. This is probably the third record for France (all in the Camargue) and the fourth for Europe.

Literatuur

Cramp, S. & Simmons, K.E.L. 1977. *The birds of the Western Palearctic*. Volume 1. Oxford.

Hancock, J. & Elliott, H.F.I. 1978. *The herons of the world*. London.

Peterson, R.T., Mountfort, G. & Hollom, P.A.D. 1976. *Petersons vogelgids*. Derditiende druk. Amsterdam & Brussel.

Karel Mauer, Oude Amersfoortseweg 72, 1213 AE Hilversum

Peter Scova-Righini, Alphons Ariensstraat 24, 3119 VA Schiedam

A. Wassink (1978, Some additional field characters of the Western Reef Heron *Egretta gularis*, *Ardea* 66: 123-124) describes two additional field characters of Western Reef Heron *Egretta gularis*: heavy downcurved bill and relatively long neck. His observations however referred to the eastern subspecies *E.g. schistacea*. The above and other descriptions indicate that these characters are absent or strongly reduced in the western subspecies *E.g. gularis*. Editors

'Wij vinden het oprichten van deze club een verontrustende ontwikkeling in de Nederlandse vogelwereld. (...) ...postzegels verzamelen geeft nauwelijks inzicht in de wereldeconomie'

R. Hoeben & S. Dirksen, 1979. Dutch Birding Association, *Aythya* 18 (4): 30-31.

'Mijn compliment voor nummers 2 & 3 van jaargang 1 van *Dutch Birding*. Waar hadden wij deze vloed van gegevens anders in moeten lezen? Of zou dat allemaal verloren zijn gegaan?'

Jaap Taapken, Redacteur van *Het Vogeljaar*, Utrechtseweg 43, 1213 TL Hilversum

MELANISTISCHE KLEINE ZILVERREIGER *Egretta garzetta* BIJ PORTO LÁGO, GRIEKENLAND

MELANISTIC LITTLE EGRET *Egretta garzetta* NEAR PORTO LAGO, GREECE

Op 3 mei 1978 nam ik bij Porto Lágo, Griekenland een donkere Kleine Zilverreiger *Egretta garzetta*-achtige vogel waar. Hij foerageerde op ongeveer 100 m afstand op een stuk uitgedroogde kleigrond. Kort nadat ik mijn reisgenoten, Eric Bos en Klaas Eigenhuis, had gewaarschuwd, vloog de reiger weg.

Na de waarneming zag ik mij voor het probleem geplaatst of ik nu een melanistische Kleine Zilverreiger had waargenomen of een volwassen donkere fase Westelijke Rifreiger *Egretta gularis*. Na raadpleging van een aantal determinatiewerken (waaronder Cramp & Simmons 1977) ben ik van mening dat het een melanistische Kleine Zilverreiger was.

De betrokken vogel onderscheidde zich wat betreft lichaamsbouw en snavelvorm niet van enkele in de nabijheid foeragerende Kleine Zilverreigers. Wassink (1978) wijst erop dat de door hem waargenomen Westelijke Rifreigers (welke tot de oostelijke ondersoort *E.g. schistacea* behoorden) werden gekenmerkt door een zware snavel die vanaf het midden naar beneden gebogen leek en door een lange hals. Deze kenmerken stelden hem in staat om op een afstand Westelijke Rifreigers en Kleine Zilverreigers van elkaar te onderscheiden. (Men kan zich overigens afvragen of de door Wassink beschreven kenmerken ook bruikbaar zijn voor de westelijke ondersoort *E.g. gularis* die kleiner is.) Het verenkleed van de betrokken vogel was licht blauwgrijs en niet donker leigrijs zoals bij volwassen donkere fase Westelijke Rifreigers. Het egale verenkleed pleit ook voor een Kleine Zilverreiger. Het verenkleed van intermediaire fase Westelijke Rifreigers is namelijk in het algemeen gevlekt en/of gestreept. Kin en keel waren onduidelijk en niet duidelijk wit zoals bij volwassen Westelijke Rifreigers. De geheel donkere snavel en de lichtgele voeten pleiten eveneens voor een Kleine Zilverreiger en tegen een Westelijk Rifreiger. De donkere fase van deze soort wordt namelijk gekenmerkt door een bruine (*E.g. gularis*) of groenachtig gele snavel (*E.g. schistacea*) en door donker geel-hoornkleurige voeten. De betrokken vogel had zwarte poten.

Summary

On 3 May 1978 a melanistic Little Egret *Egretta garzetta* was observed near Porto Lágo, Greece. The author describes the bird and discusses its separation from adult dark morph Western Reef Heron *Egretta gularis*. The plain light blue-grey plumage, indistinct white chin and throat, wholly dark bill and pale yellow feet support the identification as Little Egret. This applies to the bird's build and bill shape.

Literatuur

- Cramp, S. & Simmons, K.E.L. 1977. *The birds of the Western Palearctic*. Volume 1. Oxford.
- Wassink, A. 1978. Some additional field characters of the Western Reef Heron *Egretta gularis*. *Ardea* 66: 123-124.

Gerard H. Steinhaus, Graaf Adolflaan 11, 3708 XA Zeist

'Dutch Birding' is a very nice journal. I agree to become a member of the DBA'

Tauvo Kastepõld, Matsula Bird-Ringing Centre, Rongastuskeskus 203190 Lihula, Estonia, USSR

BREEDING OF EGRETS *Egretta* spp. IN ZUIDELIJK FLEVOLAND

In this note some information is given on the breeding of Great White Egret *Egretta alba* in 1978 and of Little Egret *Egretta garzetta* in 1979 in Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders). The information given is partly based on Poorter (1979).

Great White Egret

On 22 September 1975 and from 19 May until 14 December 1976 one Great White Egret stayed in Zuidelijk Flevoland. From early July 1977 onwards again one bird was present; on 19 September two and on 25 October three were seen. Two Great White Egrets spent the winter of 1977/78 in the area.

In 1978 one pair Great White Egrets bred and raised four young. The nest was located in the vicinity of some occupied Spoonbill *Platalea leucorodia* nests in the Oostvaardersplassen.

In 1979 no Great White Egrets bred. On 16 June one bird was observed and on 3 July four (in company of two Little Egrets).

Little Egret

In the summers of 1977 and 1978 two Little Egrets were regularly seen in Zuidelijk Flevoland.

On 21 May 1979 three Little Egrets were present. On 25 May one bird was carrying nesting material. It appeared that it was building a nest in a willow in the neighbourhood of the Cormorant *Phalacrocorax carbo* colony in the Oostvaardersplassen. In the first week of June four eggs were laid; they all hatched. The nestlings were (colour) ringed by personnel of the Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders. All fledged. In August and early September young Little Egrets were observed in Zuidelijk Flevoland.

On 15 September 1979 one of the fledged Little Egrets was found dead on the east coast of England (Lincolnshire).

Literature

Poorter, E.P.R. 1979. De zilverreigers van de Oostvaardersplassen. *Lepelaar* 66: 23-24.

G.J. (Hans) ter Haar, Uilenstede 202, 1183 AP Amstelveen

'*Dutch Birding* is the most complete paper I have ever seen. A real hit'

Tommy Bengtsson, Ringduvegatan 34, Västerås, Sweden

'I think that *Dutch Birding* should be read by many ornithologists in Britain, especially here on the eastern side of the country ...'

Alan Paine, Suffolk Ornithologists Group, 22 Spriteshall Lane, Felixstowe, Suffolk IP11 9QY, England

SLANGENAREND *Circaetus gallicus* TE WIJDENES

SHORT-TOED EAGLE *Circaetus gallicus* AT WIJDENES

Op 2 juni 1979 ontdekte een tuinder te Wijdenes (NH) een forse roofvogel in zijn appelboomgaard. Hij waarschuwde Bram de Ruiter die op zijn beurt mij op de hoogte bracht. Samen bekeken wij het dier 's avonds geruime tijd en determineerden de vogel als Slangenarend *Circaetus gallicus*.

De vogel kon tot vijf à zes m worden benaderd waarna hij opvloog en 100 m verder tussen de boompjes op de grond landde. Toen we hem weer naderden, rende de vogel fladderend weg maar kon even later eenvoudig uit het gras worden opgehaapt. Het dier bleek zo slap als een vaatdoek en werd naar het Vogelcentrum De Horst te Bergen (NH) gebracht waar hij op 5 juni stierf. De Slangenarend bevindt zich thans in de collectie van het Zoölogisch Museum te Amsterdam (NH).

Bij onderzoek bleek de vogel broodmager; de darmen waren geheel leeg. Het dier had kennelijk in geen tijden iets gegeten.

41. Slangenarend/Short-toed Eagle *Circaetus gallicus*, Wijdenes (NH), 2 juni 1979
(Bert Rebergen)

Summary

On 2 June 1979 a strongly weakened Short-toed Eagle *Circaetus gallicus* was captured at Wijdenes (Noord-Holland). It died in a bird hospital on 5 June. A *post-mortem* examination showed that the eagle probably died of starvation.

Bert Rebergen, Bourgondieweg 194, 1611 WP Bovenkarspel

Tot nu toe waren van de Slangenarend *Circus gallicus* twee vondsten bekend: half november 1907, Oldenbroek (Gld) en winter van 1962/63, Lauwerszee (F) (De Commissie voor de Nederlandse Avifauna, 1970, *Avifauna van Nederland*, Tweede druk, Leiden). Het in 1979 vastgestelde geval was de derde vondst voor Nederland. De tot dusver aanvaarde veldwaarnemingen zijn naar het oordeel van de redactie niet alle vrij van twijfel. Zij zouden door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) opnieuw in behandeling moeten worden genomen. Voor de determinatie van de Slangenarend zij verwezen naar L. Svensson (1976, Problemet att skilja ljus dvärgörn *Hieraaetus pennatus* och ormörn *Circus gallicus* från ljusa vråkar *Buteo/Peris, Vår Fågelvärld* 35: 217-234). Een Nederlandse vertaling van dit artikel verscheen in het *Veldornitologisch Tijdschrift* (1978, 1: 71-93). Redactie

'I was very happy and surprised to receive *Dutch Birding* and will find it useful in identifying the many different birds there are in Holland'

Geri M. Joseph, Ambassador of the United States of America, Embassy of the United States of America, 's-Gravenhage

HEN HARRIER *Circus cyaneus* WITH UNSTREAKED RUFIOUS UNDERPARTS

In the afternoon of 13 October 1974 Martin van den Berg, Alfred Blok, Gerald Oreel and Jowi de Roever observed a juvenile (probably female) Hen Harrier *Circus cyaneus* with apparently unstreaked rufous underparts on Schiermonnikoog (Friesland). The bird was studied for about an hour; the observation conditions were excellent.

The Schiermonnikoog bird showed great resemblance to the juvenile (possibly female) American Hen Harrier *C.a. hudsonius* that was observed between Cley and Salthouse (Norfolk), England from 26 October 1957 until 13 April 1958 (Wallace 1971). This bird had unstreaked rufous underparts.

Since the publication of Wallace's paper on the identification of the Cley harrier, it has however become evident that also Eurasian Hen Harriers *C.a. cyaneus* can produce juveniles with nearly unstreaked rufous underparts. Nieboer (1973) found two juvenile females from eastern Asia with underparts like juvenile American Hen Harriers. (In the light of the above and other records it is however a question whether the occurrence of juvenile Eurasian Hen Harriers with nearly unstreaked rufous underparts is limited to eastern Asia as suggested by Nieboer. He is of opinion that the incidental occurrence in eastern Asia of such birds can be considered as either having resulted from recent genetic influx or as an incidental genetic combination of older alleles.)

Literature

- Nieboer, E. 1973. *Geographical and ecological differentiation in the genus Circus*. Amsterdam.
 Wallace, D.I.M. 1971. American Marsh Hawk in Norfolk. *Brit. Birds* 64: 537-542.
 Gerald J. Oreel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam

STEPPENKIEKENDIEF *Circus macrourus* BIJ WASSENAAR IN 1978

PALLID HARRIER *Circus macrourus* NEAR WASSENAAR IN 1978

Op zaterdag 2 december 1978 vertelde Gijs van der Bent mij dat hij en enkele andere vogelaars sinds het weekend van 25 en 26 november in de LW-duinen bij Wassenaar (ZH) een 'witstuitkiekendief' *Circus sp.* hadden waargenomen die opvallend klein en slank was en die bovendien een duidelijke licht gekleurde halskraag had.

Op zondag 3 december ontdekten Klaas Eigenhuis, Gerard Steinhaus en ik na enkele uren zoeken de bewuste kiekendief. De slanke en spitse vleugels en de geringe grootte vielen mij op maar mede als gevolg van de grote afstand kon ik geen verdere details vaststellen. Na ongeveer anderhalf uur werd de vogel weer waargenomen. Nu vielen mij - behalve de reeds eerder genoemde kenmerken - een duidelijke vrij brede licht gekleurde halskraag die afstak tegen de bijna zwarte oorvlek en de vrij donkere zijhals, een kleine witte stuitvlek met daarin een onopvallend donker wigje en de isabelkleurige onderdelen op. Beslist opvallend was de soepele vlucht met de diep doorslaande vleugelslagen. Na de kiekendief enige minuten te hebben waargenomen, besloot ik andere vogelaars te waarschuwen. Ik was er namelijk van overtuigd geraakt dat het geen Blauwe Kiekendief *C. cyaneus* was maar een Steppenkiekendief *C. macrourus* of Grauwe Kiekendief *C. pygargus*. Na ongeveer drie kwartier arriveerden Arnoud van den Berg, Edward van IJzendoorn en Gerald Oreel. De vogel werd na enige tijd weer ontdekt. Zij onderschreven de door mij vastgestelde kenmerken. Als aanvullende kenmerken werden genoteerd: een bijna witte 'wangvlek' tussen de oogstreep en oorvlek, een zeer licht gestreepte bovenborst (de streping liep iets op de flanken door), een donkerbruine bovenvleugel, een opvallende getekende ondervleugel met bijna zwarte ampennen, licht gekleurde zwak gebandeerde handpennen en ongestreepte isabelkleurige dekveren en een in vergelijking met de Grauwe Kiekendief korte vleugel.

Van maandag 4 tot en met donderdag 17 december werd de betreffende kiekendief door veel waarnemers gezien. Er werden evenwel geen aanvullende kenmerken meer vastgesteld. Han Blankert, JanJaap Brinkman, René Dekker en Eef Kieft meenden dat de vogel een aan de basis smalle staart had. Deze indruk werd waarschijnlijk veroorzaakt door de kleine witte stuitvlek. Diverse malen kon de kiekendief direct met een of meer Blauwe Kiekendieven worden vergeleken. (In de waarnemingsperiode verbleven in het gebied 10 à 15 Blauwe Kiekendieven hetgeen op een voor deze soort gunstige voedselsituatie wees.)

Determinatie

De opvallende koptekening, ongestreepte ondervleugeldekveren, slanke en spitse vleugels en slanke bouw sluiten de Blauwe Kiekendief uit. Dit geldt in mindere mate ook voor de isabelkleurige onderdelen met de zeer licht gestreepte bovenborst, kleine witte stuitvlek met het donkere wigje, isabelkleurige ondervleugeldekveren, geringe grootte en de soepele vlucht met de diep doorslaande vleugelslagen.

De duidelijke vrij brede licht gekleurde halskraag en de vrij donkere zijhals zijn karakteristiek voor de Steppenkiekendief en sluiten de Grauwe Kiekendief uit. Dit geldt ook voor de naar verhouding korte vleugel en waarschijnlijk ook voor de ongestreepte ondervleugeldekveren. De overige kenmerken passen goed op de Steppenkiekendief maar zijn voor de onderscheiding van deze soort en de Grauwe Kiekendief niet of slecht bruikbaar.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de betrokken vogel een Steppenkiekendief was. De met uitzondering van de bovenborst (en flanken) ongestreepte onderdelen, donkerbruine bovenvleugel, bijna zwarte ampennen en ongestreepte ondervleugeldekveren vormen sterke aanwijzingen dat het een eerste kalenderjaar

vogel was. De zeer licht gestreepte bovenborst (en flanken) en de isabelkleurige onderdelen en ondervleugeldekveren lijken hier minder voor te pleiten.

Bij de determinatie is gebruik gemaakt van Glutz von Blotzheim *et al.* (1971), Porter *et al.* (1976) en Svensson (1971).

Winterverspreiding

De grootste aantallen Steppenkiekendieven overwinteren in de steppe- en savannegebieden van tropisch Afrika; kleinere aantallen in Zuid-Europa en in sommige jaren ook Midden-Europa (Glutz von Blotzheim *et al.* 1971). Het is in dit verband wellicht nuttig om erop te wijzen dat de Europese Grauwe Kiekendieven vrijwel uitsluitend in Afrika ten zuiden van de Sahara overwinteren. (Glutz von Blotzheim *et al.* merken op dat bij winterwaarnemingen van deze soort in Europa verwarring met de Blauwe en Steppenkiekendief waarschijnlijk is.)

Voorkomen in Nederland

De *Avifauna van Nederland* (1970) vermeldt van de Steppenkiekendief 16 gevallen (acht vondsten en vijf bevestigde en drie onbevestigde waarnemingen). Het in 1978 bij Wassenaar waargenomen exemplaar betreft dus het 17de geval en het eerste voor de maanden november en december. Sedert 1966 waren er geen Steppenkiekendieven meer met zekerheid vastgesteld.

Summary

From the weekend of 25 and 26 November until 17 December a juvenile or female Pallid Harrier *Circus macrourus* was seen by many observers near Wassenaar (Zuid-Holland). The author describes the bird and discusses its identification. Its most important character was a distinct rather broad light collar which contrasted with an almost black crescent on the ear-coverts and rather dark sides of neck. Other important characters were a comparatively short wing and unstreaked under wing-coverts. The nearly unstreaked underparts, dark brown upperwing, almost black underside of the secondaries (which contrasted with the primaries and under wing-coverts) and unstreaked under wing-coverts suggest that it was a first calendar year bird. The underparts and under wing-coverts were isabel-line; the upperbreast (and flanks) very slightly streaked. The author discusses briefly some major differences between the winter ranges of Pallid and Montagu's Harrier *C. pygargus*. This was the 17th record for the Netherlands and the first for November and December.

Literatuur

- Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De. 1970. *Avifauna van Nederland*. Tweede druk. Leiden.
- Glutz von Blotzheim, U.N., Bauer, K.M. & Bezzel, E. 1971. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Band 4. Frankfurt am Main.
- Porter, R.F., Willis, I., Christensen, S. & Nielsen, B.P. 1976. *Flight identification of European raptors*. Second edition. Berkhamsted.
- Svensson, L. 1971. Stäpphöök *Circus macrourus* och ängshök *C. pygargus* - problemet att skilja dem åt. *Vår Fågelvärld* 30: 106-122.

Arend Wassink, Treubstraat 123, 2221 AR Katwijk aan Zee

Voor de herkenning in het veld van mannetjes Steppenkiekendief *Circus macrourus* en Grauwe Kiekendief *C. pygargus* in overgangskleed zij verwezen naar S. Christensen (1977, Felbestemmelse af overgangsdrager af hanner af Hedeøhøj *Circus pygargus* og Steppehøj *Circus macrourus*, *Dansk orn. Foren. Tidsskr.* 71: 11-22). Redactie

DANSENDE GROTE TRAP *Otis tarda*

DANCING GREAT BUSTARD *Otis tarda*

Op 1 april 1979 omstreeks 12:00 namen Frans Jansen en ik te Barchem (Gld) waar hoe één van de vier aldaar aanwezige tamme Grote Trappen *Otis tarda* (cf. van den Berg 1979) plotseling een ongeveer een minuut durende 'dans' uitvoerde. De vogel - een jong vrouwtje - spreidde de staart, vouwde de vleugels boven het lichaam, boog zich, rende heen en weer, maakte sprongen met uitgeslagen vleugels en draaide rond. Het geheel deed sterk denken aan de dans van de Kraanvogel *Grus grus* (met dien verstande dat de Grote Trap van voren gezien de bovenvleugel toont en de Kraanvogel de ondervleugel).

42-43. Twee danshoudingen van jong vrouwtje Grote Trap/Great Bustard *Otis tarda*, Barchem (Gld), 1 april 1979 (Edward van IJzendoorn)

Volgens Glutz von Blotzheim *et al.* (1973) is het dansgedrag bij de Grote Trap waarschijnlijk een uiting van 'konfliktbedingter Erregung'. Het komt vooral bij jonge vogels en vrouwtjes voor en wordt het meest tijdens de broedtijd waargenomen. In gevangenschap verblijvende Grote Trappen vertonen dit gedrag het gehele jaar.

Summary

On 1 April 1979 one of the Great Bustards *Otis tarda* present near Barchem (Gelderland) (*cf.* van den Berg 1979) performed a 'dance'. A short description of the Crane *Grus grus*-like dance is given. According to the literature this behaviour is probably linked with excitation caused by opposing feelings.

Literatuur

- van den Berg, A.B. 1979. Tamme Grote Trappen *Otis tarda* in Nederland en België. *Dutch Birding* 1: 54-55.
 Glutz von Blotzheim, U.N., Bauer, K.M. & Bezzel, E. 1973. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Band 5. Frankfurt am Main.

GREATER SAND PLOVER *Charadrius leschenaultii* NEAR KORBA, TUNISIA

On 26 June 1979 Han Blankert, JanJaap Brinkman, René Dekker and Eef Kieft observed a Greater Sand Plover *Charadrius leschenaultii* near Korba, Tunisia. It was feeding in a small lagoon, together with waders and gulls such as Kentish Plovers *Charadrius alexandrinus*, Curlew Sandpipers *Calidris feruginea*, Marsh Sandpipers *Tringa stagnatilis* and Slender-billed Gulls *Larus genei*. The bird - which could be approached up to 50 m - was watched for about an hour through three telescopes. The light conditions were excellent.

Medium-sized plover, a little larger than Curlew Sandpiper. Silhouette like Grey Plover *Pluvialis squatarola*. Head with steep, high forehead and flat crown. Forehead pale; crown and nape greyish-brown; supercilium (from bill to nape) whitish; eye-stripe (starting just in front of eye and running backwards into nape) dark, around eye darker than towards nape. Upperparts greyish, a little paler than crown and nape; sides of rump clear white. Tail greyish, centre darker, sides clear white. Underparts whitish; narrow breast-band red-brown, mottled, tapering to centre. Ringed Plover *Charadrius hiaticula*-like white wing-bar. Eye dark; long, heavy and bulbous-tipped bill black; long legs greenish yellow. Feeding-actions more quiet than Kentish Plover.

When identifying the Greater Sand Plover, we consulted Heinzel *et al.* (1973) and Peterson *et al.* (1974). The wing-bar is not correctly depicted in Heinzel *et al.* It is not only present on the secondaries but also on the primaries. The bird's length given in Heinzel *et al.* (26 cm) is also incorrect. According to our observations the length given in Peterson *et al.* (22 cm) is more appropriate.

This is the first record of the Greater Sand Plover for Tunisia. Thomsen & Jacobsen (1979) mention the possible record of three birds on Djerba in January 1968.

Literature

- Heinzel, H., Fitter, R.S.R. & Parslow, J.L.F. 1973. *Europese vogels in kleur*. Amsterdam & Brussel.
 Peterson, R.T., Mountfort, G. & Hollom, P.A.D. 1974. *Petersons vogelgids*. Twaalfde druk. Amsterdam & Brussel.
 Thomsen, P. & Jacobsen, P. 1979. *The birds of Tunisia*. Copenhagen.

JanJaap Brinkman, P.C. Hooftlaan 69, 1985 BH Driehuis (NH)

'Ook bij het ontstaan van de Dutch Birding Association (DBA) doet zich - althans voor mij - de vraag voor of dit initiatief niet binnen een bestaande organisatie - bijvoorbeeld de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU) of de Club van Nederlandse Vogelkundigen (CNV) - had kunnen worden ontplooid. Daarmede zou tegelijkertijd in zo een bestaande organisatie die in de loop van de jaren in een bepaalde sleur dreigt te geraken, nieuw leven worden ingeblazen. (...) Hier tegenover staat dat ik vol bewondering ben voor hetgeen nu reeds in korte tijd is bereikt. Ik kan alleen maar lof hebben voor de energie en de grote zorg die kennelijk aan de publicatie van de artikelen wordt besteed. Het initiatief om tot een veel snellere berichtgeving betreffende bijzondere waarnemingen te komen en bovendien dit waarnemen te stimuleren, spreekt mij aan'

J.J.H. van Geuns, Uytendbosch 30, 3743 JD Baarn

AMERIKAANSE GESTREEPTE STRANDLOPER *Calidris melanotos* IN BELGIË
PECTORAL SANDPIPER *Calidris melanotos* IN BELGIUM

Op 6 oktober 1979 werd door R. Vermeyen te Turnhout (Antwerpen, België) een Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* gedetermineerd. De vogel bleef ter plaatse tot 16 oktober zodat zeer veel veldornithologen, zowel uit België als uit Nederland, in de gelegenheid waren deze dwaalgast te komen observeren. Op 8 oktober werd de vogel geringd.

44. Amerikaanse Gestreepte Strandloper/Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos*, Turnhout (Antwerpen), 10 oktober 1979 (Marc Sloomackers BVNF)

Het betreft hier de tweede waarneming en de eerste ringvangst van de Amerikaanse Gestreepte Strandloper voor België. In Nederland zijn er 15 aanvaarde waarnemingen: 1961, 1966 (2), 1968 (2), 1969, 1971 (2), 1972, 1973, 1974 (2), 1975 (2), 1978 (*Avifauna van Nederland* 1970, J. Frank de Miranda *in litt.*).

Een uitvoerige nota over dit bijzondere geval (met foto's van een aantal belangrijke handkenmerken) verscheen in *De Wielewaal* (Vermeyen *et al.* 1979). In deze nota worden tevens de veld- en handkenmerken besproken die een differentiële determinatie toelaten met de Siberische Gestreepte Strandloper *Calidris acuminata* en waarover Veling (1977) reeds eerder publiceerde. Ook wordt er nader ingegaan op het voorkomen van de Amerikaanse Gestreepte Strandloper in de buurlanden van België en Nederland.

Summary

From 6 until 16 October 1979 a Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos* was present at Turnhout (Antwerpen, Belgium). It was ringed on 8 October. This was the second record and the first capture of the species for Belgium. A detailed note on this record was published in *De Wielewaal* (Vermeyen *et al.* 1979).

Literatuur

- Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De. 1970. *Avifauna van Nederland*. Tweede druk. Leiden.
- Veling, E.J.M. 1977. Waarnemingen van een Siberische Gestreepte Strandloper *Calidris acuminata* en een Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos*

- een vergelijking. *Limosa* 50: 22-26.

Vermeyen, R., Herroelen, P. & Meeus, H. 1979. Tweede waarneming en eerste ringvangst in België van de Amerikaanse Gestreepte Strandloper (*Calidris melanotos*). *Wielewaal* 45: 339-344.

Hubert Meeus, Langvenstraat 25, 2300 Turnhout, België

'I have received numbers 2 & 3 of volume 1 of *Dutch Birding*: excellent, and even better than the first'

J.T.R. Sharrock, Managing Editor of *British Birds*, Fountains, Park Lane, Blunham, Bedford MK44 3NJ, England

ONVOLLEDIG ZOMERKLEED BIJ WITVLEUGELSTERN *Chlidonias leucopterus*

INCOMPLETE SUMMER PLUMAGE IN WHITE-WINGED BLACK TERN *Chlidonias leucopterus*

Het vrouwtje Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* dat van 16 juni tot en met 8 juli 1979 bij Ankeveen (NH) waargenomen werd en met een Zwarte Stern *Chlidonias niger* gepaard was, had een onvolledig zomerkleed. (1) De buitenste staartpenen waren grijs in plaats van wit en (2) er bevonden zich witte veren tussen de overigens zwarte ondervleugeldekveren.

De grijze buitenste staartpenen en de witte veren tussen de ondervleugeldekveren moeten restanten van het winterkleed geweest zijn. Hun aanwezigheid was waarschijnlijk terug te voeren op een gearresteerde rui van ondervleugeldekveren en staart. Deze was vermoedelijk op een zodanig tijdstip afgebroken dat de buitenste staartpenen en een aantal ondervleugeldekveren nog niet vervangen waren.

Voor een beschrijving van de rui bij de Witvleugelstern zij verwezen naar Kapocsy (1979).

Summary

The female White-winged Black Tern *Chlidonias leucopterus* which was observed near Ankeveen (Noord-Holland) in June and July 1979 and which was paired with a Black Tern *Chlidonias niger*, had an incomplete summer plumage. (1) The outer tail-feathers were grey instead of white and (2) there were white feathers among the otherwise black under wing-coverts. The authors are of opinion that these feathers were remnants of the winter plumage. Their presence was probably the result of an arrested moult of under wing-coverts and tail.

Literatuur

Kapocsy, G. 1979. *Weissflügel- und Weissbartseeschwalbe*. Wittenberg.

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam
J. Frank de Miranda, Johan van Oldenbarneveldtlaan 34, 3705 HG Zeist

LEVENDE DIKBEKZEEKOET *Uria lomvia* LANGS BROUWERSDAM IN FEBRUARI 1979

LIVE BRÜNNICH'S GUILLEMOT *Uria lomvia* ALONG BROUWERSDAM IN FEBRUARY 1979

Minstens 10 waarnemers hebben op zondag 4 februari 1979 aan de zeezijde van de Brouwersdam (ZH) een levende Dikbekzeekoet *Uria lomvia* in winterkleed gezien. De vogel zwom aanvankelijk buiten de pieren van het haventje en later in het haventje. Het was een stookolieslachtoffer; op de borst was duidelijk een flinke olievlek zichtbaar. Hij kon ook worden gefotografeerd.

Klaas Eigenhuis en Gerard Steinhaus ontdekten de Dikbekzeekoet om omstreeks 10:00. Na enige discussie determineerden zij de vogel als Zeekoet *Uria aalge*. KE was van mening dat de Dikbekzeekoet-achtige koptekening werd veroorzaakt door de aanwezigheid van olie aan de kop. Hij vond bovendien dat de snavel te dun was voor een Dikbekzeekoet en hij miste ook de voor deze soort karakteristieke hoek in de onderrand van de ondersnavel. KE en GS waarschuwden echter wel de eveneens aanwezige Jan Bos die om omstreeks 12:00 de vogel onder aanzienlijk betere omstandigheden - deze had zich naar het haventje verplaatst en lag ongeveer 10 m uit de kant - kon bekijken en fotograferen.

JB kon geen olie aan de kop vaststellen. Hij constateerde voorts dat het zwart van de kopkap doorliep tot over de ogen waarbij de grens van zwart en wit liep van de onderste snavelrand tot de nek. Bovendien noteerde JB een kortere en dikere snavel dan bij een Zeekoet en een slecht waarneembare grijze streep langs de onderrand van het basale deel van de bovensnavel. Hij vond de vogel een minder slanke en meer gedrongen indruk maken dan een Zeekoet. Het viel hem op dat zowel de hals als de staart recht op werden gehouden hetgeen Zeekoeten doorgaans niet laten zien. JB meende dat het een Dikbekzeekoet was.

Paul de Heer, René Pop en Mich Schouten zagen onafhankelijk van de vorige waarnemers de Dikbekzeekoet tussen 13:00 en 14:00. Aanvankelijk meenden ook zij dat het een Zeekoet was. Het ontbreken van de voor de Zeekoet karakteristieke donkere streep achter het oog weten zij aan de beginnende rui van winter- naar zomerkleed. De korte en dikke snavel vonden zij echter wel opvallend. RP fotografeerde de vogel.

Andere waarnemers was aan de vogel niets bijzonders opgevallen. Zij determineerden hem als Zeekoet.

45-46. Dikbekzeekoet/Brännich's Guillemot *Uria lomvia*, Brouwersdam (ZH), 4 februari 1979 (45 René Pop, 46 Jan Bos)

Eind maart werd bekend dat C. Ouwerkerk en zijn zoon op zaterdag 10 februari een dode Dikbekzeekoet hadden gevonden op het strand, slechts enkele kilometers ten zuiden van de plaats waar de vogel was waargenomen. Onder andere aan de olie-vlek op de borst - er waren foto's ter vergelijking beschikbaar - kon worden vastgesteld dat het het zelfde exemplaar betrof. De vogel (een mannetje) be-vindt zich thans in de collectie van het Zoölogisch Museum te Amsterdam (NH).

47. Dikbekzeekoet/Brünnich's Guillemot *Uria lomvia*, dood gevonden bij Brouwersdam (ZH) op 10 februari 1979, Zoölogisch Museum, Amsterdam (NH) (Arnoud van den Berg)

Voorkomen in Nederland en buurlanden

Sedert 1900 waren er vijf vondsten van de Dikbekzeekoet in Nederland bekend geworden: 24 december 1919 bij Noordwijk (ZH), 28 december 1924 eveneens bij Noordwijk, 24 januari 1967 bij Hoek van Holland (ZH), 19 februari 1969 op Texel (NH) en op 10 maart 1974 bij Oostkapelle (Z) (Commissie voor de Nederlandse Avifauna 1970, Tekke 1972, 1977). De op 10 februari 1979 bij de Brouwersdam (ZH) gevonden vogel betrof dus de zesde vondst. De waarneming op 4 februari was de eerste van een levend exemplaar.

In Groot-Brittannië en Ierland zijn sedert 1900 slechts 11 gevallen (10 vondsten en een waarneming) vastgesteld (Rogers & Rarities Committee 1978, 1979, Sharrock & Sharrock 1976). De waarneming op 13 juli 1977 bij de Farne Islands (Northumberland) en de vondst op 14 juli 1978 bij St Cyrus (Grampian) zijn in het licht van het tot nu toe bekende voorkomen opmerkelijk te noemen. Niethammer *et al.* (1964) noemen voor Duitsland slechts één geval voor deze eeuw. Sedert 1900 zijn er zowel in Denemarken als in Zweden vier vondsten bekend geworden (Anonymus 1979, Dybbro 1978, Svensson 1978).

De Dikbekzeekoet dwaalt vermoedelijk meer naar het zuiden af dan bovengenoemde gevallen suggereren. Dit vermoeden is ook uitgesproken voor Noord-Amerika (Yadon 1970). Aan de Amerikaanse oostkust komt de soort zuidelijk tot Delaware voor.

Summary

On 4 February 1979 an oiled Brünnich's Guillemot *Uria lomvia* in winter plumage was observed and photographed along the Brouwersdam (Zuid-Holland). The authors mention its most important characters and discuss some difficulties in identifying this bird. On 10 February it was found dead. This was the sixth record of Brünnich's Guillemot for the Netherlands and the first of a live bird.

Literatuur

- Anonymus. 1979. European news. *Brit. Birds* 72: 275-281.
- Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De. 1970. *Avifauna van Nederland*. Tweede druk. Leiden.
- Dybbro, T. 1978. *Oversigt over Danmarks fugle 1978*. København.
- Niethammer, G., Kramer, H. & Wolters, H.E. 1964. *Die Vögel Deutschlands*. Frankfurt am Main.
- Rogers, M.J. & Rarities Committee. 1978. Report on rare birds in Great Britain in 1977. *Brit. Birds* 71: 481-532.
- _____ . 1979. Report on rare birds in Great Britain in 1978. *Brit. Birds* 72: 503-549.
- Sharrock, J.T.R. & Sharrock, E.M. 1976. *Rare birds in Britain and Ireland*. Berkhamsted.
- Svensson, L. 1978. *Sveriges fåglar*. Stockholm.
- Tekke, M.J. 1972. Ornithologie van Nederland 1969 en 1970. *Limosa* 45: 58-89.
- _____ . 1977. Ornithologie van Nederland 1974 en 1975. *Limosa* 50: 34-60.
- Yadon, V.L. 1970. Four Thick-billed Murre records for Monterey Bay. *Calif. Birds* 1: 107-110.

Arnoud B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid
Jan L.M. Bos, Claes Heynenoenlaan 25, 1241 BL Kortenhoef

ON TAXONOMY OF LONG-TOED *Columba trocaz* AND BOLLE'S LAUREL PIGEON *C. bollii*

Van den Berg & Bosman (1979) treat Bolle's Laurel Pigeon *Columba bollii* as conspecific with Long-toed Pigeon *Columba trocaz*. It should however be pointed out that Voous (1977) treats them as specifically distinct. This means that not two but three endemic pigeon species occur in the Atlantic Islands: Long-toed (Madeira), Bolle's Laurel (Canary Islands) and Laurel Pigeon *Columba junoniae* (Canary Islands).

Literature

- van den Berg, A.B. & Bosman, C.A.W. 1979. Birding in the Canary Islands. *Dutch Birding* 1: 66-68.
- Voous, K.H. 1977. *List of recent Holarctic bird species*. London.
- Arnoud B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid

HERKOMST VAN AMERIKAANSE OEHOE *Bubo virginianus* BIJ VELSENORIGIN OF GREAT HORNED OWL *Bubo virginianus* NEAR VELSEN

Vanaf 1973 of 1974 bevindt zich een mannetje Amerikaanse Oehoe *Bubo virginianus* op het landgoed 'Waterland' bij Velsen (NH) (cf. van den Berg 1979). Omdat ik meer over zijn herkomst wilde weten, heb ik bij alle voor het publiek toegankelijke dierentuinen en vogelparken geïnformeerd of het wel eens was voorgekomen dat een Amerikaanse Oehoe uit hun collectie was ontsnapt. De meeste antwoorden dat dit nooit was gebeurd. Een uitzondering vormde het dierenpark te Wassenaar (ZH). In de zomer van 1972 is hier namelijk een Amerikaanse Oehoe ontsnapt. De vogel is nog enige dagen in de bomen van het dierenpark waargenomen; daarna is hij niet meer gezien. Het lijkt mij heel goed mogelijk dat dit de Amerikaanse Oehoe is die zich bij Velsen bevindt. Tot dusver werd algemeen aangenomen dat de betrokken vogel een wild exemplaar was dat met een schip uit Noord-Amerika was meegekomen (cf. van den Berg l.c.).

43. Amerikaanse Oehoe/Great Horned Owl *Bubo virginianus*, Waterland, Velsen (NH), april 1976 (Jan Mulder)

Summary

From 1973 or 1974 a male Great Horned Owl *Bubo virginianus* is present near Velsen (Noord-Holland). An investigation by the author revealed that in the summer of 1972 a Great Horned Owl escaped from the zoological garden at Wassenaar (Zuid-Holland). The author is of the opinion that this might be the Velsen bird. So far it was generally accepted that the Great Horned Owl was a wild bird which had crossed the Atlantic Ocean on board ship.

Literatuur

van den Berg, A. 1979. De Oehoe *Bubo bubo* in Den Helder. *Dutch Birding* 1: 17-18.

Eef N. Kieft, Mr J. Heemskerkstraat 3, 2104 XE Heemstede

VALE GIERZWALUW *Apus pallidus* BIJ BATH

PALLID SWIFT *Apus pallidus* NEAR BATH

Op 8 juli 1979 namen wij een Vale Gierzwaluw *Apus pallidus* waar bij Bath, Zuid-Beveland (Z). De vogel bevond zich boven de plas tussen Bath en het Schelde-Rijnkanaal, direct ten noordoosten van de Westerschelde-dijk.

De Vale Gierzwaluw was samen met Dwergmeeuwen *Larus minutus*, Zwarte Sterns *Chlidonias niger*, 200-400 Gierzwaluwen *Apus apus* en Oeverzwaluwen *Riparia riparia* op insectenjacht.

Omstreeks 14:00 (bij aankomst) ontdekte Jan van Kreuningen de Vale Gierzwaluw. Hij dacht onmiddellijk aan deze soort. Dit vanwege de betrekkelijk grote en lichte kin- en keelvlak en het relatief lichte verenkleed. De vogel vloog laag (tot maximaal 5 m hoogte) boven de plas heen en weer: 'langzaam', al zwenkend, tegen de vrij krachtige tot krachtige westenwind in jagend, om halverwege de plas weer snel voor de wind terug te vliegen naar de oostelijke oever. Dit herhaalde zich vele malen; hierbij passeerde hij ons op afstanden van 25 tot 200 m. De vogel viel tegen een donkere achtergrond snel op; tegen een lichte achtergrond kon hij evenwel gemakkelijk uit het oog worden verloren. Toen omstreeks 15:00 een zonnige periode (daarvoor was het halfbewolkt geweest) aanbrak, raakten wij de vogel kwijt. Omstreeks 15:15 ontdekten wij hem weer tussen de inmiddels hoger vliegende Gierzwaluwen. Nu viel hij op door het relatief lichte verenkleed en het afwijkende vlieggedrag. Tot omstreeks 15:30 hebben wij de Vale Gierzwaluw waargenomen.

Tijdens de waarneming hebben wij Heinzel *et al.* (1973) en Peterson *et al.* (1969) geraadpleegd.

Beschrijving

De grootte en vorm waren als van de Gierzwaluw *Apus apus*; een bredere kop of een dieper gevorkte staart werden niet opgemerkt.

Het verenkleed was een tint lichter dan van de Gierzwaluw. De rug- en buikveren en de bovenvleugeldekveren waren donker grijsbruin, de ondervleugeldekveren grijsbruin. Het grijsbruin van de armpennen ging geleidelijk over in het donker grijsbruin van de handpennen; de buitenste handpennen waren zeer donker grijsbruin. Hierdoor was er bijna geen contrast tussen de bovenvleugeldekveren en de armpennen. Dit was nog duidelijker het geval op de ondervleugel; dit werd echter slechts enkele malen waargenomen toen de vogel laag vloog. Toen hij hoger (en verder af) vloog, maakte hij mede hierdoor een lichte indruk. (Bij de Gierzwaluw zijn de bruingrijze armpennen altijd veel lichter dan de bruinzwarte vleugeldekveren.) Het voorhoofd was licht bruingrijs; deze kleur vloede via het bruingrijs van de kruin over in het donker grijsbruin van de nek. De kin- en keelvlak waren groter en witter dan van de Gierzwaluw. Dit was alleen te zien als de vogel recht op ons af vloog. Het oog en de donkere oogvlak waren gemakkelijk waarneembaar. (Dit is bij de Gierzwaluw alleen bij speciale belichtingen het geval.)

Aanvankelijk - toen de vogel laag vloog - was het vlieggedrag niet te onderscheiden van de Gierzwaluw. Toen hij evenwel hoger ging vliegen, viel hij op doordat hij regelmatig een soms minuten durende, 'langzame', rechthoekige en golvende vlucht vertoonde. Hierbij werden de vleugelslagen tijdens de opwaartse periodes afgewisseld door benedenwaartse glijpauzes op bijna horizontaal gehouden vleugels. Dit opvallende gedrag - dat geen van de aanwezige Gierzwaluwen vertoonde - leek het meest op het fourageergedrag dat Huiszwaluwen *Delichon urbica* kunnen vertonen. Het was ook enigszins vergelijkbaar met de baltsvlucht van de Houtduif *Columba palumbus*. De vogel viel hierbij niet zozeer op door de langzamere vleugelslagen als wel door het rustigere gedrag met minder zwenkingen.

Determinatie

De door ons waargenomen kenmerken passen goed op die van de Vale Gierzwaluw. Alleen enkele subtiele morfologische kenmerken konden niet worden vastgesteld. Een verwijzing in de literatuur naar het door ons waargenomen opmerkelijke vlieggedrag hebben wij niet kunnen vinden.

Vaurie (1965) onderscheidt twee ondersoorten. De waargenomen Vale Gierzwaluw vertoont kenmerken van de ondersoort *A.p. brehmorum* die wij in Spanje en op de Canarische Eilanden hebben gezien. De vogel miste het lichtere en grijzere verenkleed van de ondersoort *A.p. pallidus* die Hidde Bult in Israël waarnam.

De mogelijkheid dat de betrokken vogel een gedeeltelijk albinistische Gierzwaluw was, achten wij hoogst onwaarschijnlijk. Voor beschrijvingen van dergelijke Gierzwaluwen verwijzen wij naar Catley; Sharrock (1978).

Verspreiding en voorkomen in Noordwest-Europa

De Vale Gierzwaluw komt voor vanaf Madeira en de Canarische Eilanden, oostwaarts rondom de Middellandse Zee, door het Midden-Oosten tot Baluchistan (Vaurie 1965). De meest nabij gelegen broedplaatsen bevinden zich in Zuid-Frankrijk (cf. Yeatman 1976).

In Noordwest-Europa is de Vale Gierzwaluw een zeer zeldzame dwaalgast. Alleen in Groot-Brittannië zijn enkele niet of nog niet aanvaarde waarnemingen gedaan (cf. Allsopp & Madge 1978, Rogers & Rarities Committee 1979). Indien onze waarneming wordt aanvaard, is dit het eerste geval voor Nederland.

Summary

On 8 July 1979 a Pallid Swift *Apus pallidus* was observed near Bath, Zuid-Beveland (Zeeland). It was hawking (together with 200-400 Swifts *Apus apus*) for insects over a pool. The authors give a detailed description of its size and structure, plumage and flight habits. A relatively slow, linear and undulating flight was regularly observed when the bird was flying at greater elevation. Wing-beats were alternated with intervals of downward gliding on almost horizontally held wings. This type of flight - which lasted sometimes for minutes on end - was not observed in the present Swifts. It showed resemblance to the soaring or 'towering' flight regularly performed by House Martins *Delichon urbica*; it was also reminiscent of the display flight of Woodpigeons *Columba palumbus*. The observed bird showed plumage characters of the subspecies *A.p. brehmorum*. If accepted, this is the first record of the Pallid Swift for the Netherlands.

Literatuur

- Allsopp, K. & Madge, S.C. 1978. Recent reports. *Brit. Birds* 71: 372-374.
 Catley, G.P.; Sharrock, J.T.R. 1978 Partially albino Swifts. *Brit. Birds* 71: 222-223.
 Heinzel, H., Fitter, R.S.R. & Parslow, J.L.F. 1973 *Europese vogels in kleur*. Amsterdam & Brussel.
 Peterson, R.T., Mountfort, G. & Hollom, P.A.D. 1969 *Vogelgids*. Tiende druk. Amsterdam & Brussel.
 Rogers, M.J. & Rarities Committee. 1979. Report on rare birds in Great Britain in 1978. *Brit. Birds* 72: 503-549.
 Vaurie, C. 1965. *The birds of the Palearctic fauna: non-passeriformes*. London
 Yeatman, L. 1976. *Atlas des oiseaux nicheurs de France*. Paris.

Hidde Bult, Pastoor Woltersstraat 7, 4645 EM Putte
 Jan van Kreuning, Ivoordreef 307, 3564 AR Utrecht

CALL OF PALLID SWIFT *Apus pallidus*

When studying Pallid Swifts *Apus pallidus* at Elat (Israel) in April 1978 I and my fellow observers, Jacques de Raad and Adri Remeeus, noticed that the call differed from that of Swift *Apus apus*. The tones were more separately uttered; this resulted in a less fluently, more rasping sound. Similar differences were also noticed by Frank H. Jansen (*pers. comm.*) and König & König (1973).

According to most statements in the identification literature the call of Pallid Swift is like that of Swift. In the Swedish edition of Bruun & Singer (1975) it is pointed out that the Pallid Swift's call is a long-drawn, somewhat harsh screaming 'vrrriiy' with descending diphthong.

Literature

Bruun, B. & Singer, A. 1975. *Alla Europas fåglar i färg*. Tredje upplagan. Stockholm.

König, I. & König, C. 1973. Nueva contribucion para el conocimiento de la avifauna de la Costa Brava septentrional. *Ardeola* 19: 48-55.

Arend Wassink, Treubstraat 123, 2221 AR Katwijk aan Zee

'Congratulations to everyone involved with *Dutch Birding*. Full of interest and well-produced, it deserves every success. It is essential reading for any keen British birder'

Peter J. Grant, Chairman of the *British Birds* Rarities Committee, 14 Heathfield Road, Ashford, Kent TN24 8QD, England

BREEDING OF WHITE-RUMPED SWIFT *Apus caffer* EAST OF OUARZAZATE, MOROCCO

On 13 July 1979 Han Blankert, JanJaap Brinkman, René Dekker and Eef Kieft discovered a new breeding locality of White-rumped Swift *Apus caffer* in Morocco. We located a pair east of Ouarzazate. It had occupied a Red-rumped Swallow *Hirundo daurica* nest and was feeding an unknown number of young.

The White-rumped Swift nest could easily be observed from the P 32 road between Skoura and El-Kelâa-des-Mgouna. Leaving Skoura in easterly direction, one comes to a stone km-post, showing 'Errachidia 218'. After 400 m the road makes a sharp turn and a rocky slope appears on the right hand. In a shallow cave the nest was present.

In 1968 a population of approximately 30 individuals was discovered near Asni in the High Atlas, north of the Toubkal massif (Chapman 1969).

Literature

Chapman, K.A. 1969. White-rumped Swifts in Morocco. *Brit. Birds* 62: 337-339.

Han Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem

RARE AND INTERESTING BIRDS IN WESTERN PALEARCTIC

This is the second report on rare and interesting birds which were recorded in the Western Palearctic (excluding Benelux) by members of the Dutch Birding Association (DBA). The previous report was published in *Dutch Birding* 1: 69-70. We point out that the records included are largely unchecked, not authenticated. All members are invited to report their records to one of us (for our postal addresses and telephone numbers, see below).

Systematic list

Great Northern Diver *Gavia immer*

Ireland: Mizen Head, Sheeps Head (Cork), 26-31 December 1979, 18 (12 together) (Frank de Miranda).

Steller's Eider *Polysticta stelleri*

Sweden: Ottenby (Öland), 29-30 April 1979, five females, one male (Tommy Bengtsson).

Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina*

Sweden: Falsterbo (Skåne), 16 September 1979 (Rombout de Wijs, Joke Winkelman).

Crane *Grus grus*

France: Between Châlons-sur-Marne and Vitry-le-Francois (Marne), 30 December 1979, 15 (Ulco Glimmerveen, ErikJan Ouwerkerk).

Sociable Plover *Chettusia gregaria*

Turkey: Arhavi (Artvin), 13 September 1979 (Pieter Bison, Hans ter Haar *et al.*); Yalniczam Daglari (Artvin), 18 September 1979, 11 (Pieter Bison, Hans ter Haar *et al.*).

Bar-tailed Godwit *Limosa lapponica*

Tunisia: Sfax, 3-4 January 1980, c. 500 (Eduard Osieck, Jowi de Roever, Ed Veling).

Spotted Sandpiper *Actitis macularia*

Spain: Ebro delta (Tarragona), 20-23 August 1979, adult in summer plumage (M.R. Weston *et al.*); this is the first record for Spain.

Black Tern *Chlidonias niger*

Tunisia: Halk el Menzel (north of Sousse), 9 January 1980, adult in summer plumage (Eduard Osieck, Jowi de Roever, Ed Veling).

Crowned Sandgrouse *Pterocles coronatus*

Tunisia: Nefta, 7 January 1980, c. 50 or more (Eduard Osieck, Jowi de Roever, Ed Veling).

Bolle's Laurel Pigeon *Columba bollii*

Canary Islands: El Cedro valley (Gomera), 22 October 1979, two (*cf. Dutch Birding* 1: 66-68) (Egge Boerma).

Laurel Pigeon *Columba junoniae*

Canary Islands: El Cedro valley (Gomera), 22 October 1979, six (cf. *Dutch Birding* 1: 66-68) (Egge Boerma).

Richard's Pipit *Anthus novaeseelandiae*

Sweden: Falsterbo (Skåne), 15 October 1979 (Leen van der Bent, Eus van der Burg, René van Rossum).

Stonechat *Saxicola torquata*

Sweden: Ottenby (Öland), 20 October 1979, juvenile or female (Tommy Bengtsson); this individual showed the characters of one or other of the eastern subspecies *S.t. maura* or *S.t. stejnegeri*.

Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*

Norway: Ryetvatnet, Kjerringøy (Nordland), 8-9 July 1979, singing (Alfred Blok).

Mountain Chiffchaff *Phylloscopus sindianus*

Turkey: Borcka (Artvin), 14-30 September 1979, regularly (Pieter Bison, Hans ter Haar *et al.*).

Canary Islands Chaffinch *Fringilla teydea*

Canary Islands: Vilaflor (Tenerife), 23 October 1979, three females, two males (cf. *Dutch Birding* 1: 66-68) (Egge Boerma).

Two-barred Crossbill *Loxia leucoptera*

Sweden: Asköviken (Västmanland), 22 September 1979, two (Tommy Bengtsson).

Han Blankert, Leendert Meeszstraat 8, 2015 JS Haarlem (023-242132)
JanJaap Brinkman, P.C. Hooftlaan 69, 1985 BH Driehuis (NH) (020-433079)
Gerald J. OreeI, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam (020-461278)

49. Spotted Sandpiper *Tringa macularia*, Ebro delta (Tarragona), Spain, 20-23 August 1979 (M.R. Weston)

POSSIBLE RECORD OF BLYTH'S PIPIT *Anthus godlewskii* IN THE NETHERLANDS

In September 1977 two large pipits were observed at Katwijk aan Zee (Zuid-Holland). One was identified as Richard's Pipit *Anthus novaeseelandiae*. The identification of the other presented difficulties. It looked like an intermediate between Richard's and juvenile Tawny Pipit *Anthus campestris*. After some discussion it was identified as a rather pale Richard's Pipit.

After studying Kitson (1979) it seems to me that the possibility of a Blyth's Pipit *Anthus godlewskii* was wrongly not taken into consideration at that time. I was struck by the resemblance of the described characters and those of the Katwijk aan Zee bird.

Literature

Kitson, A.R. 1979. Identification of Olive-backed Pipit, Blyth's Pipit and Pallas's Reed Bunting. *Brit. Birds* 72: 94-100.

Arend Wassink, Treubstraat 123, 2221 AR Katwijk aan Zee

'De grote matheid slaat toe. (...) Kortgeleden is namelijk de Dutch Birding Association opgericht. (...) In stijl die sterk doet denken aan pulpbladen als *Privé* en *Story* kan je lezen wie de arenden op welke dag zagen en wie jammer genoeg niet!

N. Jonker, 1979, Vogelskijken als amusement, *Trias* 1979 (4): 16-17.

'Initiatiefnemers zijn een 10-tal jonge serieuze ornithologen die zich gezamenlijk verder willen verdiepen in de moeilijkheden die zich bij het nauwkeurig waarnemen van vogels kunnen voordoen. Hiervoor bestaat duidelijk interesse. Enige connectie met de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU) valt niet te bespeuren hetgeen splitsing onder de Nederlandse ornithologen tot gevolg zou kunnen hebben en dat zou wel betreuwenswaardig zijn!

Redactie, 1979, Dutch Birding Association, *Vogeljaar* 27: 188.

FIELD IDENTIFICATION OF OLIVE-BACKED PIPIT *Anthus hodgsoni*

When observing Olive-backed Pipits *Anthus hodgsoni* in Nepal in November 1970, I found their behaviour very characteristic. Foraging Olive-backed constantly wagged their tail slowly like a wagtail *Motacilla* sp. or sandpiper *Actitis* sp. Disturbed birds flew up into a nearby bush or tree, sat down rather horizontally on a branch and first pumped their tail fast, then gradually more slowly (also similar to wagtails and sandpipers). I have never seen such behaviour in other Western Palearctic pipit species.

J.W. (Jowi) de Roever, Milletstraat 26, 1077 ZE Amsterdam

For an useful discussion of the field identification of Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni*, see A.R. Kitson (1979, Identification of Olive-backed Pipit, Blyth's Pipit and Pallas's Reed Bunting, *Brit. Birds* 72: 94-100). Editors

RED-THROATED PIPIT *Anthus cervinus* AT CASTRICUM AND ITS IDENTIFICATION

On 28 September 1979 a Red-throated Pipit *Anthus cervinus* was trapped at Ringstation Castricum, Castricum (Noord-Holland). It was ringed and subsequently released near the station. The bird was studied in the hand and after its release also in the field.

In the field the Red-throated Pipit showed the following characters: mantle with irregular large blackish blotches, sometimes showing alternating black and creamy lines (depending on arrangement of mantle-feathers); creamy eye-ring and unmarked greyish-brown cheeks reminiscent of Little Bunting *Emberiza pusilla*; black moustachial stripe, beginning thinly but rapidly widening into a large blotch; underparts generally whiter than most Meadow Pipits *Anthus pratensis*; heavily streaked, creamy buff breast and flanks and three parallel rows of streaks on both flanks; silent; upright stance; and often perching on bushes. In the hand the following characters were noted: regular pattern of dark crown stripes; more greyish olive-brown upperparts, less greenish than Meadow Pipit; very dark tail-feathers, contrasting sharply with the outer ones; and prominent wing-bars.

50. Red-throated Pipit *Anthus cervinus*, Ringstation Castricum, Castricum (Noord-Holland), 28 September 1979 (Ruud Luntz)

The identification of Red-throated Pipit in non-breeding plumage is far more difficult than generally realised. This is mainly due to the great variability of Meadow Pipit. In the course of 10 years I trapped and handled Meadow Pipits with: heavily streaked upperparts; creamy V-marks on mantle; streaked rump; heavily streaked underparts; streaked under tail-coverts; wing-length corresponding to the largest Tree Pipit *Anthus trivialis*; and wing formula well inside that of Red-throated Pipit (there seems to be a tendency for the wing formula to resemble that of Red-throated Pipit more closely as the wing length increases).

Most field guides mention the general darkness, heavily streaked upperparts and rump, lack of olive or greenish tones in upperparts, heavily streaked underparts and call as the most distinctive characters of Red-throated Pipit in non-breeding plumage. L. Jonsson (in the fourth volume of *Fåglar i naturen*) optimistically even shows the streaked longest under tail-coverts. As demonstrated above, most of these characters are not diagnostic. Some Meadow Pipits will be almost identical in appearance to Red-throated Pipit.

Q.L. (Rienk) Slings, Jan Ligthartstraat 567, 1964 HL Heemskerk

Also the identification of Pechora Pipit *Anthus gustavi* is much more difficult than generally realised. Most plumage characters mentioned in the literature are not diagnostic. Less typical Meadow and Red-throated Pipits can easily misidentified as Pechora Pipit. QLS

MYSTERY BIRD 2: AQUATIC WARBLER *Acrocephalus paludicola*

RAADSELVOGEL 2: WATERRIETZANGER *Acrocephalus paludicola*

Mystery bird 2 was an Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola*. The yellowish white to brown-yellow central crown-stripe, broad black-brown lateral crown-stripe, yellowish supercilium and more or less dark eye-stripe (only well developed behind the eye) create a very distinctive head pattern which distinguishes this warbler from the other *Acrocephali*. The cheek (separated from the chin and throat by a faint pale moustachial stripe), ear-coverts and nape are yellowish grey to brown. The grey-yellow upperparts are streaked with black-brown. The streaking is prominent on the mantle, less on the more rusty-brown back, rump and upper tail-coverts. The rounded tail is dark to black-brown; the outer webs of the pointed tail-feathers have distinct light edges (in the outer ones almost pale grey). The chin and throat and the under tail-coverts are soft yellow; the rest of the underparts is white to yellowish white. The breast and flanks are streaked with dark grey-brown. The wing-feathers are grey-brown; the outer webs have narrow light edges (especially prominent on the secondaries); the blackish brown tertials have broad light edges and tips. The light edged black-brown secondary coverts look paler than the greenish yellow primary coverts. The marginal wing-coverts have broad yellow-brown edges and lance-shaped brown spots. It should be noted that in juveniles the ground colour of the plumage is strong rusty-yellow and the streaking on breast and flanks is reduced or almost absent. The paler first spring birds (nine to 11 months old) are still distinguishable by their more yellow plumage and reduced streaking on breast and flanks. (On ground of the prominent breast and flank streaking the photographed bird was probably a third calendar year or older bird.) It has brown irides. The bill is brown; the base of the lower mandible is reddish yellow; the gape and cutting edges of the bill are yellow. The legs and toes are reddish flesh; the soles are yellow.

Some juvenile Sedge Warblers *Acrocephalus schoenobaenus* show a rather distinct pale central crown-stripe but it is never so pronounced or sharply defined as in Aquatic Warbler. Juvenile Sedge Warblers (also in flight) look paler and are less strikingly streaked with grey-brown and black-grey. They are further characterized by a whitish yellow supercilium, unstreaked lower rump and upper tail-coverts, whitish underparts with indistinct grey spots and streaks on a yellowish breast, orange-yellow gape and cutting edges of the bill and dark grey-green legs.

The Aquatic Warbler frequents marshy localities with low vegetation of sedges. It normally avoids reedbeds and tall and dense growths of willows or bushes. Only on passage it will occur in reedbeds and other aquatic vegetations. Its habits are more secretive than those of Sedge Warbler; it generally keeps well hidden in the vegetation. During autumn migration it is however less shy; some (possibly juveniles) are even curious. The skulking habits are reflected in the possession of relatively long toes. The call ('chucc') is not quite identical with that ('tucc') of Sedge Warbler. Song and song-flight differ from those of Sedge Warbler (for detailed descriptions, see Wawrzyniak & Sohns 1977). It sings also on migration.

The photographed Aquatic Warbler was trapped by Cock Reijnders and Rien Slings in the Houtrakpolder near Ruigoord (Noord-Holland) on 26 April 1978. The picture was taken by Arnoud van den Berg (plate 32, repeated here at reduced size). The bird was discovered by JanJaap Brinkman on 25 April and stayed until 27 April.

Literature

Wawrzyniak, H. & Sohns, G. 1977. *Der Seggenrohrsänger*. Wittenberg.

Gerald J. Oreel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam

51. Raadselvogel 3/Mystery bird 3. Oplossing in het volgende nummer/Solution in the next issue

VANGSTEN VAN WATERRIETZANGER *Acrocephalus paludicola* OP PUTTEN IN 1970-73
CAPTURES OF AQUATIC WARBLER *Acrocephalus paludicola* ON PUTTEN IN 1970-73

In de periode van 1970-73 werden door leden van de Vogelwacht Rijnmond op de Beninger Slikken bij Zuidland op Putten (ZH) in totaal 22 Waterrietzangers *Acrocephalus paludicola* geringd. (De Beninger Slikken liggen aan het Haringvliet.) De respectievelijke jaaraantallen waren: zeven, dertien, nul en twee. De meeste vangsten werden in augustus gedaan. Zo werd in 1971 op 6 augustus een exemplaar geringd, op 7 augustus vier, 21 augustus vier, 25 augustus drie en op 28 augustus een. Het zijn voor Nederlandse begrippen hoge vangstaantallen. Dit zou erop kunnen wijzen dat tijdens de najaarstrek betrekkelijk hoge aantallen Waterrietzangers in het Deltagebied verblijven of kunnen verblijven.

Summary

In the period of 1970-73 22 Aquatic Warblers *Acrocephalus paludicola* were ringed at the Beninger Slikken near Zuidland on Putten (Zuid-Holland). This relatively high capture figure possibly indicates that during the autumn migration relatively high numbers of Aquatic Warblers are or can be present in the Delta area.

Karel Mauer, Oude Amersfoortseweg 72, 1213 AE Hilversum

SEDGE WARBLER *Acrocephalus schoenobaenus* WITH SQUARE-TERMINATING SUPERCILIUM

In April 1978, at Elat (Israel), Francis Argyll ringed a Sedge Warbler *Acrocephalus schoenobaenus* with a square-terminating supercilium. In this species the supercilium normally fades into the hind crown. Sedge Warblers with such a supercilium could be confused with Moustached Warbler *Acrocephalus melanopogon* (cf. e.g. Svensson 1975, Williamson 1968).

Literature

- Svensson, L. 1975. *Identification guide to European passerines*. Second edition. Stockholm.
Williamson, K. 1968. *The genera Cettia, Locustella, Acrocephalus and Hippolais*. Third edition. Tring.

Arend Wassink, Treubstraat 123, 2221 AR Katwijk aan Zee

WHITETHROAT *Sylvia communis* WITH BLACKISH LEGS

On 1 September 1979 I observed a first calendar year Whitethroat *Sylvia communis* with an aberrant leg colour at Katwijk aan Zee (Zuid-Holland). It had blackish instead of pale brown legs.

Arend Wassink, Treubstraat 123, 2221 AR Katwijk aan Zee

RECORDS FROM 17 SEPTEMBER 1979 TO 10 FEBRUARY 1980 IN NETHERLANDS AND BELGIUM
 WAARNEMINGEN VAN 17 SEPTEMBER 1979 TOT 10 FEBRUARI 1980 IN NEDERLAND EN BELGIË

The records included in this report are largely unchecked, not authenticated. The Dutch and scientific names and their order correspond with the *Dutch Birding Association checklist* (G.J. Oreel *in preparation*). The English names correspond with *The 'British Birds' List of birds of the Western Palearctic* (1978).

Divers/Duikers

In the first decade of November many flying divers/duikers were observed off Ameland (Friesland); totals of more than 100 per hour were recorded.

On 1 December nearly 20 Red-throated Divers/Roodkeelduikers *Gavia stellata* were swimming along the Brouwersdam (Zuid-Holland). In the morning of 3 January 41 flew off IJmuiden (Noord-Holland).

In the Ooyppolder near Nijmegen (Gelderland) a Black-throated Diver/Parelduiker *Gavia arctica* was recorded on 24 November.

Great Northern Divers/IJduikers *Gavia immer* were present on 28 October and from 23 until 30 December on the Oostvoornse Meer (Zuid-Holland). From 11 December until 14 January one stayed at IJmuiden.

Shearwaters and petrels/Pijlstormvogels en stormvogeltjes

Less than normal numbers of shearwaters/pijlstormvogels and petrels/stormvogeltjes were reported.

On 9 November the remains of a Great Shearwater/Grote Pijlstormvogel *Puffinus gravis* were found at Hoek van Holland (Zuid-Holland).

The autumn occurrence of Sooty Shearwater/Grauwe Pijlstormvogel *Puffinus griseus* showed two distinct peaks. On 18 October 33 were recorded off Schiermonnikoog (Friesland), 48 off Terschelling (Friesland), less than 10 off the Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland) and 54 off Westkapelle (Zeeland). The second peak was on 5 and 6 November when large numbers were seen off Knokke (West-Vlaanderen): 30 and 275. Totals were much lower off the coast of Noord- and Zuid-Holland with less than 10 off the Hondsbosse Zeewering and Scheveningen (Zuid-Holland). In December a few were recorded: on 16 one off the Hondsbosse Zeewering and one off Scheveningen and on 18 two off Scheveningen.

September was as usual the best month for seeing Manx Shearwaters/Noordse Pijlstormvogels *Puffinus puffinus*; totals however never exceeded 10 per day. On 5 and 6 November two to six were recorded off the Hondsbosse Zeewering, Scheveningen and Hoek van Holland. A Balearic Shearwater/Vale Noordse Pijlstormvogel *P.p. mauretanicus* was seen off Scheveningen on 3 September.

On 18 December a Storm Petrel/Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus* was claimed at IJmuiden (Noord-Holland).

Leach's Petrels/Vaal Stormvogeltjes *Oceanodroma leucorhoa* were regularly seen. A total of six off Lauwersoog (Groningen) is an exceptionally high number for the Waddenzee. The highest totals were reported from Schiermonnikoog and Scheveningen on 23 September with respectively 20 and 10. On 16 December one was found dead on the Hondsbosse Zeewering; on 18 December one was brought into a birder's house by a cat in Heiloo (Noord-Holland). Another was found dead on the Hondsbosse Zeewering in the beginning of January.

Cormorants/Aalscholwers

The Cormorant/Aalscholwer *Phalacrocorax carbo* colony in Het Naardermeer (Noord-Holland) counted 2 600 nests. The recently established colony in the Biesbosch (Zuid-Holland) increased from four nests in 1978 to 66. The Oostvaardersplassen, Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) colony counted 700 to 1 000 nests (cf. *Dutch Birding* 1: 79-87).

Shags/Kuifaalscholwers *Phalacrocorax aristotelis* were seen on 21 September off Scheveningen (Zuid-Holland) and two on 24 September off Texel (Noord-Holland) (cf. *Dutch Birding* 1: 79-87). The first of the two wintering at IJmuiden (Noord-Holland) appeared on 22 December; they were still present on 10 February. The bird wintering at Scheveningen arrived on 28 December.

52. Shag/Kuifaalscholwer *Phalacrocorax aristotelis*, Scheveningen (Zuid-Holland), 12 January 1980 (M.R. Weston)

Herons/Reigers

From 8 until 28 September an adult Night Heron/Kwak *Nycticorax nycticorax* was observed at Giethoorn (Overijssel). On 6 October a juvenile was found on Lauwersoog (Groningen) and on 16 October another at Schiedam (Zuid-Holland). At least 33 were reported in the Netherlands in 1979.

During the spring and summer at least seven single Squacco Herons/Ralreigers *Ardeola ralloides* were seen. An unprecedented high number.

Squacco Heron/Ralreiger *Ardeola ralloides* in 1979

5 May	's-Gravenzande (Zuid-Holland)
	and 6 May
28 May	Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders)
5 Jun	Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders)
12 Jun	Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders)
15 Jun	Ankeveense Plassen (Noord-Holland)
	until 12 Jul
17 Jun	Lier (Antwerpen)
	until 28 Jun
25 Jun	Leidschendam (Zuid-Holland)
25 Jun	Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders)
Jul	Sint Jan in Eremo (Oost-Vlaanderen)
	first week
17 Jul	Deest (Gelderland)
	until 23 Jul

Twelve Cattle Egrets/Koereigers *Bubulcus ibis* were recorded in the Netherlands in 1979. One stayed from 28 September until 20 December at Garijp (Friesland).

On 15 September one of the four Little Egrets/Kleine Zilverreigers *Egretta garzetta* - which hatched in Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) last summer - was found dead in Lincolnshire (England). Until 30 September birds stayed on Texel (Noord-Holland) and in Het Zwin (West-Vlaanderen).

Possibly eight Great White Egrets/Grote Zilverreigers *Egretta alba* were recorded. Breeding was however not established in the Netherlands as in 1978.

Great White Egret/Grote Zilverreiger *Egretta alba* in 1979

7 Jun	Lage Zwaluwe (Noord-Brabant)
16 Jun	Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders)
	until Aug (on 3 Jul four)
2 Sep	Antwerpen (Antwerpen)
8 Sep	Ooypolder (Gelderland)
10 Nov	Verdronken Land van Saafingte (Zeeland)

A late Purple Heron/Purperreiger *Ardea purpurea* was seen on 29 December in Zuidelijk Flevoland.

Storks and Glossy Ibis/Ooievaars en Zwarte Ibis

In Hellum (Groningen) - where a juvenile Black Stork/Zwarte Ooievaar *Ciconia nigra* was present from 18 until 29 August (cf. *Dutch Birding* 1: 79-87) - an adult was seen on 16 September; on 21 September two adults were observed.

On 27 October a White Stork/Ooievaar *Ciconia ciconia* was seen near Delft (Zuid-Holland). Two are wintering at Overschie (Zuid-Holland).

On 29 August three Glossy Ibises/Zwarte Ibissen *Plegadis falcinellus* were seen flying above the Amsterdamse Bos, southwest of Amsterdam (Noord-Holland). On 10 and 11 November one was observed in the Wormer- en Jisperveld (Noord-Holland), north of Amsterdam. From 19 to 21 November one was present near Ouderkerk aan de Amstel (Noord-Holland), southeast of Amsterdam. This individual turned up in the surroundings on 24 November and again on 9 December.

53. Glossy Ibis/Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus*, Ouderkerk aan de Amstel (Noord-Holland), 20 November 1979 (Arnoud van den Berg)

Geese and ducks/Ganzen en eenden

The white phase Snow Goose/Sneeuwgangans *Anser caerulescens* in Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) and the blue phase Lesser Snow Goose/Kleine Sneeuwgangans *A.c. caerulescens* at De Plaat van Scheelhoek, Goeree (Zuid-Holland) were still present on 10 February (cf. *Dutch Birding* 1: 34-41, 79-87). Near Oudega (Friesland) a white phase bird was present from 6 October onwards.

From 31 December onwards Canada Geese/Canadese Ganzen *Branta canadensis* were reported from Hommerts (Friesland), Creil, Noordoostpolder (Overijssel), Dijkmanshuizen, Texel (Noord-Holland), Wieringermeer (Noord-Holland) and Zuidelijk Flevoland.

On 3 and 4 February a probable hybrid Barnacle Goose/Brandgangans *Branta leucopsis* x Red-breasted Goose/Roodhalsgangans *Branta ruficollis* stayed at the Kievitslanden, Oostelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders).

More than average numbers of Red-breasted Geese/Roodhalsganzen *Branta ruficollis* were reported.

Red-breasted Goose/Roodhalsgangans *Branta ruficollis* in winter of 1979/80

21 Oct	Schardam (Noord-Holland)	1
27 Oct	Goeree (Zuid-Holland)	max 3
	until 10 Feb	
29 Oct	De Lauwersmeer (Groningen)	1
9 Nov	De Lauwersmeer (Groningen)	1
9 Nov	Polder De Band (Friesland)	2
17 Nov	Middelharnis (Zuid-Holland)	3
7 Dec	Schouwen (Zeeland)	1
16 Dec	Oostelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders)	1
	until 23 Dec	

5 Jan	Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders)	1
13 Jan	Oostelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) until Feb	1
Jan	Molenaarsgraaf (Zuid-Holland) third week	1
27 Jan	Polder Biert, Spijkenisse (Zuid-Holland) until 9 Feb	1

Ruddy Shelducks/Casarca's *Tadorna ferruginea* were reported at Biervliet (Zeeland) on 1 September, in Zuidelijk Flevoland from 16 September until December (three) and in January (two), in Het Zwin (West-Vlaanderen) on 27 October, at Leidschendam (Zuid-Holland) on 28 October (four), at De Plaat van Scheelhoek, Goeree on 28 October, in the Ooypolder near Nijmegen (Gelderland) from 23 November until December, and in the Workummerwaard (Friesland) on 24 November.

Wigeons/Smienten *Anas penelope* (two pairs) bred near Willebroek (Antwerpen).

A male American Wigeon/Amerikaanse Smient *Anas americana* was observed on 19 January at the Brouwersdam (Zuid-Holland).

Pintail/Pijlstaart *Anas acuta* bred in De Kuifeend near Antwerpen (Antwerpen). One or two pairs were involved.

The yearly autumn gathering of Red-crested Pochards/Krooneenden *Netta rufina* at the Botshol (Utrecht) counted on 21 October 49 males and 32 females.

An hybrid Pochard/Tafeleend *Aythya ferina* x Tufted Duck/Kuifeend *Aythya fuligula* of the Lesser Scaup/Kleine Toppereend *Aythya affinis* type was studied near De Blocq van Kuffeler, Zuidelijk Flevoland.

Ferruginous Ducks/Witooegeenden *Aythya nyroca* were recorded on 1 October at the Diemerzeedijk, east of Amsterdam (Noord-Holland), on 31 October at Deventer (Overijssel), on 3 November at Antwerpen, two on 10 November in the Westlandse Duinen (Zuid-Holland) and until 6 January at Eijsden (Limburg).

During the last week of December a group (with a maximum of 30 on 24 December) of Long-tailed Ducks/IJseenden *Clangula hyemalis* was present at the Brouwersdam. On 31 December a male was seen near Medemblik (Noord-Holland).

A Velvet Scoter/Grote Zeeëend *Melanitta fusca* stayed until 6 January at Eijsden.

Two Ruddy Ducks/Rosse Stekelstaarten *Oxyura jamaicensis* were reported, at Antwerpen on 3 November and at the Braakman (Zeeland) in January.

Raptors/Roofvogels

Black Kites/Zwarte Wouwen *Milvus migrans* turned up at De Lauwersmeer (Groningen) on 6 October, at Deventer (Overijssel) on 23 October and at Echt (Limburg) in the last week of October.

Red Kites/Rode Wouwen *Milvus milvus* were recorded at Katwijk aan Zee (Zuid-Holland) on 29 September, at De Lauwersmeer on 6 October and at the AW-duinen (Noord-Holland) on 10 October. In contrast to the winter of 1978/79 no records of wintering birds were received.

In the autumn more than ten White-tailed Eagles/Zeearenden *Haliaeetus albicilla* were recorded: on 14 September two near Aduard (Groningen), on 8 and 9 October one on Terschelling (Friesland), on 10 October one at De Lauwersmeer, from 15 October until December one near Sint Agatha-Rode (Brabant), on 20 and 26 October one at the Westplaat near Oostvoorne (Zuid-Holland), on 23 October one at the Wassenaarse Duinen (Zuid-Holland), during November (until 2 December) one

near Hierden (Gelderland), from 24 November onwards one in Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders). From the end of December until 10 February at least two young (of which one had two yellow rings) and an adult were reported from Flevoland (especially the areas near De Vaart and along the Trek-, Spiek- and Strandgaperweg). On 20 January one was seen near Hagestein (Zuid-Holland). Moreover, birds were reported at the Ooypolder near Nijmegen (Gelderland) and at the Leuserheide (Utrecht).

There were several records of late Ospreys/Visarenden *Pandion haliaetus*: on 11 November at Waddenoijen (Gelderland), on 24 November at the Wieringermeer (Noord-Holland), in the beginning of December near De Plaat van Scheelhoek, Goeree (Zuid-Holland) and on 5 January at the Haringvlietdam (Zuid-Holland). Until 5 January one stayed in Oostelijk Flevoland; on that day it was trapped and brought in a bad condition to a bird hospital in Gorsseel (Gelderland).

54. Osprey/Visarend *Pandion haliaetus*, Oostelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders), 1 January 1980 (René Pop)

Red-footed Falcons/Roodpootvalken *Falco vespertinus* were recorded at 's-Gravenhage (Zuid-Holland) on 23 September and at Noordwijk (Zuid-Holland) on 24 September.

On 29 September a Peregrine/Slechtvalk *Falco peregrinus* was recorded at Katwijk aan Zee. On 10 October three occurred at De Lauwersmeer. During September, October and November one was present at Maarn (Utrecht). On 21 October one appeared at Bilthoven (Utrecht). From the second half of October several individuals were present at De Plaat van Scheelhoek, Goeree and in Zuidelijk Flevoland. In the last area three were recorded on 23 January and two on 10 February.

Rails, Crane and Great Bustard/Rallen, Kraanvogel en Grote Trap

Spotted Crakes/Porseleinhoentjes *Porzana porzana* were present until the end of October near Halfweg (Noord-Holland).

Calling Baillon's Crakes/Kleinst Waterhoentjes *Porzana pusilla* were reported from Rossum (Gelderland) on 1 and 2 June (two), from Makkum (Friesland) on 4 July (three) and from Ochten (Gelderland) on 9 July (one).

On 23 and 24 October several groups of migrating Cranes/Kraanvogels *Grus grus* were observed. Reports were received from Voorschoten (Zuid-Holland), Landgoed De Hamert (Limburg), De Groote Peel (Limburg) and Echt (Limburg). A group of four adults and two juveniles wintered in the neighbourhood of Weert (Limburg). Surprising was the record of a bird near Nieuwe-Niedorp (Noord-Holland) on 9 February.

On 21 January a male Great Bustard/Grote Trap *Otis tarda* was discovered near Zeeland (Noord-Brabant). The bird (which stayed until at least 27 January) was seen by many observers.

Waders/Waadvogels

A calling Dotterel/Morinelplevier *Charadrius morinellus* was observed flying above De Cocksdorp, Texel (Noord-Holland) on 30 September.

A Sociable Plover/Steppenkievit *Chettusia gregaria* was present near Millingen (Gelderland) on 16 and 17 September. This was the second record for 1979.

From 6 until 16 October a Pectoral Sandpiper/Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* stayed at Turnhout (Antwerpen).

On 9 September two Marsh Sandpipers/Poelruiters *Tringa stagnatilis* were recorded from Oostvoorne (Zuid-Holland). Another turned up 22 September and stayed until 22 October at Spaarnwoude (Noord-Holland) (cf. *Dutch Birding* 1: 58). One was claimed near Stellendam (Zuid-Holland) on 27 October.

On 12 August 10 Red-necked Phalaropes/Grauwe Franjepoten *Phalaropus lobatus* were counted at De Lauwersmeer (Groningen).

There were more than usual records of Grey Phalaropes/Rosse Franjepoten *Phalaropus fulicarius*.

Grey Phalarope/Rosse Franjepoot *Phalaropus fulicarius*

13 Oct	Westkapelle (Zeeland)	2
6 Nov	Katwijk aan Zee (Zuid-Holland)	2
6 Nov	Scheveningen (Zuid-Holland)	1
17 Nov	Het Zwanenwater (Noord-Holland)	1
17 Nov	IJmuiden (Noord-Holland)	1
	until 25 Nov	
1 Dec	Den Oever (Noord-Holland)	1
16 Dec	IJmuiden (Noord-Holland)	3
	until 18 Dec	
19 Dec	Katwijk aan Zee (Zuid-Holland)	1
	until 22 Dec	
22 Dec	IJmuiden (Noord-Holland)	1
	until 26 Dec	
25 Dec	Scheveningen (Zuid-Holland)	3
	until 3 Jan	
26 Dec	Brouwersdam (Zuid-Holland)	1
28 Dec	Schiermonnikoog (Friesland)	4
	until 2 Jan	

8 Jan Scheveningen (Zuid-Holland) 1
until 10 Jan

55. Grey Phalarope/Rosse Franjepoot *Phalaropus fulicarius*, Scheveningen (Zuid-Holland), January 1980 (Ben Haase)

Skuas/Jagers

Eight Pomarine Skuas/Middelste Jagers *Stercorarius pomarinus* were recorded off Scheveningen (Zuid-Holland) on 18 October. The highest day total for 1979.

There was an unusual Arctic Skua/Kleine Jager *Stercorarius parasiticus* near Echt (Limburg).

August and September produced a relatively high number of Long-tailed Skuas/Kleinste Jagers *Stercorarius longicaudus*.

Long-tailed Skua/Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* in autumn 1979

24 Aug	't Ven, Enkhuizen (Noord-Holland)	juvenile (found dead)
15 Sep	Schiernonnikoog (Friesland)	two adults, one juvenile
19 Sep	Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland)	juvenile
21 Sep	Noordwijk (Zuid-Holland)	juvenile (found dead)
21 Sep	Grevelingendam (Zuid-Holland)	juvenile (found)
23 Sep	Scheveningen (Zuid-Holland)	juvenile
29 Sep	Texel (Noord-Holland)	adult

The Long-Tailed Skua of 24 August is the same as mentioned in *Dutch Birding* 1: 79-87 for Wijdenes (Noord-Holland). The bird founded at the Grevelingendam (Zuid-Holland) has been cured and was released in October.

Great Skuas/Grote Jagers *Stercorarius skua* were not uncommon in September and October. On 8 December one was reported at Texel (Noord-Holland) (possibly the same bird was seen on 26 January) and on 24 December one at the Brouwersdam (Zuid-Holland). On 1 October one was discovered at Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders).

Gulls/Meeuwen

Mediterranean Gulls/Zwartkopmeeuwen *Larus melanocephalus* were regularly seen. Records from IJmuiden (Noord-Holland) on 30 September, from Deventer (Overijssel) on 16 and 17 October (adult), from the Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland) on 18 October (three adults and a young) and on 21 October, from IJmuiden on 27 October and 7 November (adult). On 24 January a young was seen at Katwijk aan Zee (Zuid-Holland).

Sabine's Gulls/Vorkstaartmeeuwen *Larus sabini* were relatively scarce last autumn. On 15 September a juvenile was seen at Lauwersoog (Groningen) and another at the Hondsbosse Zeewering. In October only one was recorded, on 9 and 13 at IJmuiden. In November two were observed, an adult at IJmuiden and on 17 a juvenile at Scheveningen (Zuid-Holland). On 16 December a juvenile was recorded at the Hondsbosse Zeewering. On 28 December an adult was seen at Scheveningen and on 1 January near the Balgzand Kanaal (Noord-Holland).

Several Mediterranean Yellow-legged Herring Gulls/Mediterrane Geelpootzilvermeeuwen *Larus cachinnans michahellis* present at Blankenberge (West-Vlaanderen) last summer stayed until 9 October.

Adult Glaucous Gulls/Grote Burgemeesters *Larus hyperboreus* were seen from 14 until 17 September (*Dutch Birding* 1: 79-87). On 22 September an adult was observed at Lauwersoog. In Scheveningen adults were seen on 28 October and 2 and 9 November. Two juveniles were reported in December, January and February at IJmuiden. A third year bird was recorded here on 22 December. On the same day another was observed at Het Zwin (West-Vlaanderen). On 29 December a juvenile was present at the Oostvoornse Meer (Zuid-Holland); on 2 January one at Schiermonnikoog (Friesland) and on 3 January one on Texel (Noord-Holland).

Terns/Sterns

56. Adult White-winged Black Tern/Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* (right), Common Tern/Visdief *Sterna hirundo* (middle), juvenile Black Tern/Zwarte Stern *Chlidonias niger* (left), Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders), 22 September 1979 (*Jan Prins*)

On 23 September two Gull-billed Terns/Lachsterns *Gelochelidon nilotica* were reported at the Westplaat near Oostvoorne (Zuid-Holland). No later reports were received.

The last Caspian Terns/Reuzensterms *Sterna caspia* (two) were seen on 21 September in Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders).

In December and January at least nine Sandwich Terns/Grote Sterns *Sterna sandvicensis* were present at the Brouwersdam (Zuid-Holland). Two had a ring (cf. *Dutch Birding* 1: 60).

The presence of a Black Tern/Zwarte Stern *Chlidonias niger* in summer plumage (!) from 23 December until 5 January at Zuidelijk Flevoland near Harderwijk (Gelderland) was remarkable. This was the first Dutch record for December.

White-winged Black Terns/Witvleugelsterns *Chlidonias leucopterus* were recorded at Rilland-Bath (Zeeland) on 28 August (juvenile) and at De Blocq van Kuffeler, Zuidelijk Flevoland from 22 September (three adults and three juveniles) until 29 September (one).

Auks/Aiken

There were more Black Guillemots/Zwarte Zeekoeten *Cepphus grylle* than usual. The records from September until January are listed below.

Black Guillemot/Zwarte Zeekoet *Cepphus grylle*

11 Sep	Scheveningen (Zuid-Holland)
6 Oct	Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland)
13 Oct	IJmuiden (Noord-Holland)
17 Oct	IJmuiden (Noord-Holland)
19 Oct	Schiermonnikoog (Friesland)
19 Oct	Terschelling (Friesland)
28 Oct	Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland)
3 Nov	Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland)
24 Nov	Scheveningen (Zuid-Holland)
22 Dec	Texel (Noord-Holland)
22 Dec	Brouwersdam (Zuid-Holland)
	until 29 Dec
4 Jan	IJmuiden (Noord-Holland)

57. Black Guillemot/Zwarte Zeekoet *Cepphus grylle*, Brouwersdam (Zuid-Holland), 22 December 1979 (René Pop)

On 16 and 18 October and on 10 November Little Auks/Kleine Alken *Alle alle* were seen off the Hondsbosse Zeewering (Noord-Holland). From 17 November until 6 December one was present in the Eemshaven, Delfzijl (Groningen). Several were found dead: *e.g.* on 18 November at Camperduin (Noord-Holland) and on 15 December near Egmond aan Zee (Noord-Holland).

Puffins/Papegaauidikers *Fratercula arctica* were seen off Schiermonnikoog (Friesland) on 19 October (three), off the Hondsbosse Zeewering on 21 October (two) and on 11 and 12 November (two), off IJmuiden (Noord-Holland) on 21 and 28 October and off Scheveningen (Zuid-Holland) on 21 October and 22 November.

Owls/Uilen

The Great Horned Owl/Amerikaanse Oehoe *Bubo virginianus* at Waterland, Velsen (Noord-Holland) and the Eagle Owl/Oehoe *Bubo bubo* at the Donkere Duinen, Den Helder (Noord-Holland) are still present (*cf. Dutch Birding* 1: 17-18, 61).

An albino Short-eared Owl/Velduil *Asio flammeus* was seen at Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders) on 28 December. Also in the winter of 1978/79 an albino was seen here.

A Tengmalm's Owl/Ruigpootuil *Aegolius funereus* was heard on 2 January at the Boswachterij Gieten (Drenthe).

Alpine Swift, Roller and Hoopoe/Alpengierzwaluw, Scharrelaar en Hop

On 25 July an Alpine Swift/Alpengierzwaluw *Apus melba* flew above Weurt (Gelderland).

Another Roller/Scharrelaar *Coracias garrulus* was observed in June: on 12 near Gilze en Rijen (Noord-Brabant) (*cf. Dutch Birding* 1: 79-87).

On 19 and 24 October an Hoopoe/Hop *Upupa epops* was reported at the AW-duinen (Noord-Holland). On 23 October one was seen near Egmond aan Zee (Noord-Holland).

Songbirds/Zangvogels

Richard's Pipits/Grote Piepers *Anthus novaeseelandiae* were reported from 29 September until 18 October along the Dutch North Sea coast. At Castricum (Noord-Holland) at least eight were noticed. Near Katwijk aan Zee (Zuid-Holland) twice two were recorded on 29 and 30 September. At Kijkduin (Zuid-Holland) one was trapped on 30 September. Moreover, there were records from Schiermonnikoog (Friesland), Terschelling (Friesland) and Texel (Noord-Holland).

On 28 September a Red-throated Pipit/Roodkeelpieper *Anthus cervinus* was trapped at Ringstation Castricum, Castricum.

A late Yellow Wagtail/Gele Kwikstaart *Motacilla flava* was present near Het Kinselmeer, north of Durgerdam (Noord-Holland) on 11 November.

Waxwings/Pestvogels *Bombycilla garrulus* showed up in low numbers this autumn. There were singles on Texel on 8 October and 17 November, at Diemen (Noord-Holland) on 21 November, at Groningen (Groningen) on 26 November and at Stadskanaal (Groningen) on 10 December. Seven were recorded at Zeist (Utrecht).

On 19 January a Black Redstart/Zwarte Roodstaart *Phoenicurus ochruros* was seen on the Zuidpier, IJmuiden (Noord-Holland).

A distinct peak in the autumn occurrence of Ring Ouzel/Beflijster *Turdus torquatus* was noted on 30 September when at least 15 were counted on Texel.

There were three singing Cetti's Warblers/Cettis Zangers *Cettia cetti* in the Biesbosch (Noord-Brabant), possibly breeders. On 25 November two were calling in the Carnisse Grienden (Zuid-Holland) (*cf. Dutch Birding* 1: 79-87).

At least four Melodious Warblers/Orpheusspotvogels *Hippolais polyglotta* were recorded in the Netherlands and Belgium in 1979.

Melodious Warbler/Orpheusspotvogel <i>Hippolais polyglotta</i> in 1979		
Jun	Vlagtwedde (Groningen)	singing
8 Jul	Avenhorn (Noord-Holland)	trapped
Aug	Het Zwin (West-Vlaanderen)	singing
2 Sep	Zuidelijk Flevoland (Zuidelijke IJsselmeerpolders)	trapped

A late male Lesser Whitethroat/Braamsluiper *Sylvia curruca* was captured on 15 November at Gent (Oost-Vlaanderen).

Several Yellow-browed Warblers/Bladkoninkjes *Phylloscopus inornatus* were found. On Terschelling one was trapped on 25 September and one was observed on 16 October. At Leiden (Zuid-Holland) one was present on 11 October. In December individuals were seen in the Amsterdamse Bos, Amstelveen (Noord-Holland) on 6 and at Castricum on 8.

In the neighbourhood of Wageningen (Gelderland) two Bonelli's Warblers/Bergfluiters *Phylloscopus bonelli* had a territory last summer.

A male Red-breasted Flycatcher/Kleine Vliegenvanger *Ficedula parva* was present at Camperduin (Noord-Holland) on 13 October.

Several Nutcrackers/Notenkrakers *Nucifraga caryocatactes* (20 in all) were recorded in the Netherlands and Belgium (excluding the Ardennen) this autumn.

Nutcracker/Notenkraker <i>Nucifraga caryocatactes</i> in autumn 1979		
13 Aug	De Cocksdorp, Texel (Noord-Holland)	2
21 Sep	Rijnsburg (Zuid-Holland) (found dead)	1
29 Sep	Enschede (Overijssel)	12
	and 30 Sep	
29 Sep	Turnhout (Antwerpen)	1
15 Nov	Streefkerk (Zuid-Holland)	3
24 Nov	Deventer (Overijssel)	1

In 1979 a pair Carrion Crow/Zwarte Kraai *Corvus corone corone* x Hooded Crow/Bonte Kraai *C. c. cornix* attempted to breed on Texel.

A Raven/Raaf *Corvus corax* stayed until 16 October at Camperduin (cf. *Dutch Birding* 1: 79-87). At Zeist two are regularly seen in the neighbourhood of hotel 'Oud London'.

A total of 30 Lapland Buntings/IJsgorzen *Calcarius lapponicus* was recorded on Texel on 22 October; approximately the same number was found at Delfzijl (Groningen) in the beginning of December.

On Terschelling a Little Bunting/Dwerggors *Emberiza pusilla* was observed on 17 October.

Sea mammals/Zeezoogdieren

A Sperm Whale/Potvis *Physeter macrocephalus* was found on 15 December on the beach between Bakkum and Egmond aan Zee (Noord-Holland). Since 1200 there are less than 50 records (all of males) for the Netherlands.

A Pilot Whale/Grind *Globicephala melana* was found on the beach near Zandvoort (Noord-Holland) on 11 December. This individual (dead for about a week) was about five m long.

58. Sperm Whale/Potvis *Physeter macrocephalus*, c. 35 year old male (c. 15 m), between Bakkum and Egmond aan Zee (Noord-Holland), 15 December 1979 (Jan Jaap Brinkman)

Between 15 and 20 December a Common Porpoise/Bruinvis *Phocoena phocoena* stranded within 10 m from the remains of the Sperm Whale near Bakkum.

Three Common Rorquals/Gewone Vinvissen *Balaenoptera physalus* were observed off Scheveningen (Zuid-Holland) on 21 September.

Arnoud B. van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid (020-457004)

Edward J. van IJzendoorn, 3e Schinkelstraat 45, 1075 TK Amsterdam (020-727239)

Gerald J. Oreel, Postbus 51273, 1007 EG Amsterdam (020-461278)

'Erg onverwacht is uit Nederland een nieuw geluid gekomen. (...) Het gaat hier dus om het waarnemen van zeldzame vogels. Deze activiteit hoeft helemaal geen soortenjagerij te zijn en is bijvoorbeeld in Engeland en de USA reeds vele jaren op degelijke wijze georganiseerd. Men legt er soms 1000-en km af om een bepaalde zeldzaamheid te zien terwijl er zich ter plaatse interessante 'determinatiediscussies' kunnen ontwikkelen. Hoevelen zijn trouwens de afgelopen winter niet naar Nederland gereden om Geelsnavelduikers waar te nemen'

Kernredactie, 1979, Nieuwkomers, *Veldornitologisch Tijdschrift* 2 (3): iii.

MONOCULAIRE OBJECTIEF-CONVERTER: TELESCOOP OF MICROSCOOP

In het najaar van 1979 bracht Minolta een 'monoculaire objectief-converter' op de markt. Door van een fototoestel de body te vervangen door deze converter (afmetingen 51 x 62 mm en gewicht 105 g) verkrijgt men afhankelijk van de brandpuntsafstand van het gebruikte objectief een telescoop of een microscoop. De vergroting bedraagt 0,1 x de brandpuntsafstand van het objectief. Wanneer men bijvoorbeeld een 400 mm-objectief gebruikt, verkrijgt men een telescoop met een vergroting van 40 x. (Met behulp van een 'gewone' converter kan men de vergroting aanzienlijk opvoeren.) Wanneer men echter bijvoorbeeld een 50 mm-objectief met een autobalg III gebruikt, verkrijgt men een microscoop met een vergroting van 20-80 x. Momenteel brengt alleen Minolta de monoculaire objectief-converter (adviesprijs f 140) in de handel. Het is echter te verwachten dat andere merken niet lang zullen achterblijven.

Karel Mauer, Oude Amersfoortseweg 72, 1213 AE Hilversum

Vogelen in Egypte!! Wie heeft er zin om in het kader van het Egyptische atlas-project het Birket Qârûn-gebied te inventariseren op broedvogels? De duur van deze inventarisatie zal drie à vier weken bedragen. De kosten zijn voor eigen rekening.

Jan Visser, Zaagmolenstraat 28, 1052 HE Amsterdam (020-844611)

VELDORNITOLOGISCH TIJDSCHRIFT

Het *Veldornitologisch Tijdschrift (VOT)* is een sedert 1978 bestaand onafhankelijk Belgisch tijdschrift dat handelt over alle aspecten van de Westpalearticke veldornithologie. Het verschijnt viermaal per jaar en elke jaargang telt minimaal 250 bladzijden.

In de eerste plaats wil het *VOT* een ornithologisch blad zijn dat er in hoofdzaak op gericht is zowel beginnende als ervaren ornithologen te helpen en/of te stimuleren in hun veldwerk. Daarbij aansluitend zien wij het als een contactorgaan tussen de diverse veldwerkers. Tenslotte willen wij als service-instrument fungeren waarbij veldornithologische informatie op een efficiënte wijze wordt verspreid.

Het *VOT* biedt onder meer de volgende service: overzicht van artikels uit 30-tal buitenlandse tijdschriften (van deze artikels kunnen fotocopies worden geleverd); boekennieuws, boekbesprekingen, gegevens over congressen en symposia, gegevens over 'nieuwkomers', besprekingen van verslagen en rapporten, kleine aankondigingen en verzoeken tot medewerking; overzicht van lopende ornithologische onderzoeken in West-Europa; meteorologische informatie; en goedkope abonnement op *Het Vogeljaar*.

Men kan zich op het *VOT* abonneren door minimaal f 15 over te maken op bankrekeningnummer 14 21 07 824 ten name van F.L.L. Tombeur, *Veldornitologisch Tijdschrift* (Postbus 616, 9000 Gent, België); niet-bankrekeninghouders op postgirorekening 397615 ten name van de Rabobank onder vermelding van rekeningnummer 14 21 07 824 ten name van F.L.L. Tombeur, *Veldornitologisch Tijdschrift* (adres zie boven).

Franklin L.L. Tombeur, Administratie *VOT*, Postbus 616, 9000 Gent, België

DBA-telefoonsysteem

In de onderstaande lijst staan de telefoonnummers vermeld van mensen die deel uitmaken van het DBA-telefoonsysteem. Deze kunnen gewaarschuwd worden bij het zien van een zeldzame vogel. Zij dragen er zorg voor dat het nieuws snel verspreid wordt.

Groningen

Egge Boerma 050 -258286
HarmJan Wight 050 -567533

Friesland

Trinus Haitjema 05142- 1708
M. Swart 05120- 15932

Drenthe

Arend van Dijk 05215- 331

Overijssel

A. Conings 053 -351300

Gelderland

Toon van Dijk 08894- 2621
Kees Tiemstra 03455- 2174

Utrecht

Ted Hoogendoorn 03430- 4521
Jan van Kreuningen 030 -615493
Frank Rozendaal 030 -781247
Jelle Scharringa 030 -760230
Gerard Steinhaus 03404- 17149

Texel

Adriaan Dijkse 02228- 676
FritsJan Maas 02220- 3236

Noord-Holland

Arnoud van den Berg 020 -457004
Han Blankert 023 -242132
Jan Bos 035 - 61011
Cecilia Bosman 020 -433090
JanJaap Brinkman 020 -433079
Klaas Eigenhuis 02977- 23238
Ronald Geskus 02550- 22765

Edward van IJzendoorn 020 -727239
Kees Klaver (overdag) 023 -258221
Joop Kooijman 02209- 2084
Peter Meijer 02278- 441
Jan Mulder 023 -266124
Gerald Oreel 020 -461278
Cock Reijnders 02518- 50600
Jowi de Roever 020 -726265
Kees Roselaar (overdag) 020 -5222423
Kees Scharringa 072 -330022
Rienk Slings 02510- 40063
Joop Swaab 020 -224944

Zuid-Holland

Gijs van der Bent 01718- 75186
Paul de Heer 010 -747031
Peter de Knijff 01720- 92186
Henk van der Lee 01865- 1324
René Pop 010 -341176
Adri Remecus 070 -831282
René van Rossum 01718- 13523
Arend Wassink 01718- 15131

Noord-Brabant

Hidde Bult 01645- 3388
Rini van Meurs 04192- 4165

Limburg

Peter Verbeek 04755- 524

Zuidelijke IJsselmeerpolders

Kees Breek 03200- 42375

België

Luc Matthé 014 -218385
Hubert Meeus 014 -415758
Sjef de Ridder 031 -516935
Guy Robbrecht 052 -301036

- 89 Voorwoord *Bestuur & Redactie*
- 90 Voorkomen van Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* in Nederland/Occurrence of White-billed Diver *Gavia adamsii* in the Netherlands *Edward J. van IJzendoorn*
- 94 Field identification of Snowy Egret *Egretta thula* *Hidde Bult; Editors*
- 95 Westelijke Rifreiger *Egretta gularis* in Camargue, Frankrijk in juli 1979/Western Reef Heron *Egretta gularis* in Camargue, France in July 1979 *Karel Mauer & Peter Scova-Righini; Editors*
- 98 Melanistische Kleine Zilverreiger *Egretta garzetta* bij Porto Lâgo, Griekenland/Melanistic Little Egret *Egretta garzetta* near Porto Lâgo, Greece *Gerard H. Steinhaus*
- 99 Breeding of egrets *Egretta spp.* in Zuidelijk Flevoland *G.J. (Hans) ter Haar*
- 100 Slangenarend *Circaetus gallicus* te Wijdenes/Short-toed Eagle *Circaetus gallicus* at Wijdenes *Bert Rebergen; Redactie*
- 101 Hen Harrier *Circus cyaneus* with unstreaked rufous underparts *Gerald J. Oreel*
- 102 Steppenkiekendief *Circus macrourus* bij Wassenaar in 1978 / Pallid Harrier *Circus macrourus* near Wassenaar in 1978 *Arend Wassink; Redactie*
- 104 Dansende Grote Trap *Otis tarda*/Dancing Great Bustard *Otis tarda* *Edward J. van IJzendoorn*
- 106 Greater Sand Plover *Charadrius leschenaultii* near Korba, Tunisia *JanJaap Brinkman*
- 107 Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* in België/Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos* in Belgium *Hubert Meeus*
- 108 Onvolledig zomerkleed bij Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* / Incomplete summer plumage in White-winged Black Tern *Chlidonias leucopterus* *Edward J. van IJzendoorn & J. Frank de Miranda*
- 109 Levende Dikbekzeekoet *Uria lomvia* langs Brouwersdam in februari 1979 / Live Brün-nich's Guillemot *Uria lomvia* along Brouwersdam in February 1979 *Arnoud B. van den Berg & Jan L.M. Bos*
- 111 On taxonomy of Long-toed *Columba trocaz* and Bolle's Laurel Pigeon *C. bollii* *Arnoud B. van den Berg*
- 112 Herkomst van Amerikaanse Oehoe *Bubo virginianus* bij Velsen / Origin of Great Horned Owl *Bubo virginianus* near Velsen *Eef N. Kieft*
- 113 Vale Gierzwaluw *Apus pallidus* bij Bath / Pallid Swift *Apus pallidus* near Bath *Hidde Bult & Jan van Kreuningen*
- 115 Call of Pallid Swift *Apus pallidus* *Arend Wassink*
- 115 Breeding of White-rumped Swift *Apus caffer* east of Ouarzazate, Morocco *Han Blankert*
- 116 Rare and interesting birds in Western Palearctic *Han Blankert, JanJaap Brinkman & Gerald J. Oreel*
- 118 Possible record of Blyth's Pipit *Anthus godlewskii* in the Netherlands *Arend Wassink*
- 118 Field identification of Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni* *J.W. (Jowi) de Roever; Editors*
- 119 Red-throated Pipit *Anthus cervinus* at Castricum and its identification *Q.L. (Rienk) Slings; QLS*
- 120 Mystery bird 2: Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* / Raadselvogel 2: Waterriet-zanger *Acrocephalus paludicola* *Gerald J. Oreel*
- 122 Vangsten van Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola* op Putten in 1970-73 / Captures of Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* on Putten in 1970-73 *Karel Mauer*
- 122 Sedge Warbler *Acrocephalus schoenobaenus* with square-terminating supercilium *Arend Wassink*
- 122 Whitethroat *Sylvia communis* with blackish legs *Arend Wassink*
- 123 Records from 17 September 1979 to 10 February 1980 in Netherlands and Belgium / Waarnemingen van 17 september 1979 tot 10 februari 1980 in Nederland en België *Arnoud B. van den Berg, Edward J. van IJzendoorn & Gerald J. Oreel*
- 136 Monoculaire objectief-converter: telescoop of microscoop *Karel Mauer*
- 136 Veldornitologisch Tijdschrift *Franklin L.L. Tombeur*